

1026 Budapest, Riadó u 1-3.
KRID: 213396918
Levélcím: 1534 Budapest Pf.: 958.
Telefon: (06-1) 472-8865
Ügyszám: VJ/51/2021.
Iktatószám: VJ/51-95/2021.

Betekinthető változat

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Siegler Bird & Bird Ügyvédi Iroda (1027 Budapest, Kapás utca 6-12., Viziváros Office Center, 3. emelet; KRID: 18113901) által képviselt **Heineken Hungária Sörgyárak Zrt.** (9400 Sopron, Vándor S. út 1.) és az ugyancsak a Siegler Bird & Bird Ügyvédi Iroda által képviselt **Woda Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.** (1144 Budapest, Csertő u. 18-20. II. em. 68.) eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 7/B. § (1) bekezdésben foglaltak feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – az eljárás alá vontak kérelmére megtartott tárgyalást követően – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy az eljárás alá vont vállalkozások megsértették a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 7/B. § (1) bekezdését, azáltal, hogy a Heineken Hungária Sörgyárak Zrt. és a Woda Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. között a 2021. és 2022. évben létrejött együttműködés, üzleti kapcsolat Heineken Hungária Sörgyárak Zrt. által alkalmazott, kialakított feltételei arra ösztönözték a Woda Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.-t, hogy sörbeszerzéseinek 80%-ot meghaladó hányadát a Heineken Hungária Sörgyárak Zrt. termékeiből valósítsa meg.

Az eljáró versenytanács a fentiekre tekintettel megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását.

Az eljáró versenytanács a Heineken Hungária Sörgyárak Zrt.-vel szemben 15.000.000 Ft, azaz Tizenötmillió forint versenyfelügyeleti bírságot szab ki, továbbá a jelen határozat kézhezvételét követő 60 napon belül olyan megfelelési program kialakítására kötelezi, amely biztosítja, hogy a Horeca egységekkel folytatott együttműködése során nem kerülnek alkalmazásra olyan üzleti feltételek – sem közvetlenül, sem közvetve, a nagykereskedelmi partnereken keresztül érvényesítve – amelyek önmagukban vagy együttes hatásuként arra ösztönzik a vendéglátó üzleteket, hogy beszerzésük 80%-ot meghaladó részét a Heineken Hungária Sörgyárak Zrt. termékeiből elégítsék ki. A megfelelési programnak részletesen tartalmaznia kell mind a Heineken Hungária Sörgyárak Zrt., mind a Horeca egység ennek megvalósításához szükséges feladatait, intézkedéseit, s megvalósítását a Heineken Hungária Sörgyárak Zrt. a jelen határozat kézhezvételét követő 90 napon belül köteles igazolni a GVH számára.

Az eljáró versenytanács a Woda Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.-t figyelmeztetésben részesíti, egyúttal kötelezettségként írja elő számára, hogy a jelen határozat kézhezvételét

követő 60 napon belül alakítson ki a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 7/B. §-ának való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet, s azt a jelen határozat kézhezvételét követő 90 napon belül igazolja a GVH számára.

A versenyfelügyeleti bírságot az eljárás alá vont a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú versenyfelügyeleti bírságszámlája javára köteles megfizetni, befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetve az eljárás alá vont nevét, a versenyfelügyeleti eljárás számát, a befizetés jogcímét (versenyfelügyeleti bírság). Ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, akkor az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet. A bírság, illetve eljárási költség (és az esetleges késedelmi pótlék) meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap¹ használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

I N D O K O L Á S

I.

A VIZSGÁLAT INDÍTÁSA, ELŐZMÉNYEK

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2021. december 20-án versenyfelügyeleti eljárást indított² a Heineken Hungária Sörgyárak Zrt. (a továbbiakban: Heineken Zrt.) és a Woda Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. (a továbbiakban: Woda Bt.) ellen, miután észlelte, hogy a Woda Bt. vendéglátó üzletet üzemeltet Budapesten, amelyben – egyéb termékek és szolgáltatások mellett – palackozott, illetve csapolt sör termékek széles kínálatát is értékesíti. A GVH észlelte továbbá, hogy a Woda Bt. budapesti vendéglátó üzletében kínált sörtermékek körében – egyetlen palackozott sör termék típus kivételével – kizárólag egy gyártó, a Heineken Zrt. termékeit értékesíti, ezért valószínűsíthető, hogy a Woda Bt. sörtermékekre vonatkozó összes beszerzésének több mint 80%-a ugyanazon gyártótól, a Heineken Zrt.-től származott az adott naptári évben. Tekintettel arra, hogy a Heineken Zrt. a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 7/B. § (8) bekezdés a) pontja szerint jelentős piaci erővel rendelkező gyártónak minősül, az eljárás alá vont vállalkozások a fenti magatartásukkal valószínűsíthetően megsértették a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglaltakat.
2. A versenyfelügyeleti eljárás az ügyindító végzés értelmében kiterjed az eljárás alá vontak 2021. augusztus 1-től kezdődően a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében szereplő sörtermékek beszerzésével kapcsolatban tanúsított magatartásának vizsgálatára.

¹ http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

² VJ/51-1/2021.

3. A vizsgálat az eljárást 2023. február 21-én kelt végzésével³ kiterjesztette az eljárás alá vontak a 2021. május 20-tól a 2021. július 31-ig tartó időszakban tanúsított magatartására, mivel a GVH az eljárás megindítását követően, az eljárás alá vont Woda Bt. által benyújtott, a beszállítóival megkötött szerződések alapján észlelte, hogy az eljárás alá vontak között 2021. május 20-án jött létre az első olyan szerződés, melyre alkalmazni kellett a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglaltakat.
4. A vizsgálat 2023. február 23-án terjesztette az eljáró versenytanács elé az ügyben készült vizsgálati jelentést⁴ és az eljárás iratait, ezzel az eljárás a Tpvt. 47. §-a szerint versenytanácsai szakaszba került.
5. Az eljáró versenytanács 2023. március 1-jén észrevételezés céljából megküldte⁵ az eljárás alá vontak számára az ügyben készült vizsgálati jelentést, melyre az eljárás alá vontak 2023. április 3-án kelt beadványukban részletes észrevételeket terjesztettek elő.⁶
6. Az eljáró versenytanács 2023. május 5-én megküldte az eljárás alá vontaknak az ügyben kialakított előzetes álláspontját,⁷ melyre vonatkozóan az eljárás alá vontak nyilatkozatot tettek,⁸ illetve észrevételeiket a kérelmükre tartott tárgyaláson⁹ fejtették ki.

II.

AZ ELJÁRÁS ALÁ VONT VÁLLALKOZÁSOK

II.1. Heineken Zrt.

7. A Heineken Zrt. a hollandiai székhelyű Heineken N.V. 50,005%-os tulajdonában álló Heineken International B.V. társaság leányvállalata, amely vállalkozások a versenyjogi értelemben vett Heineken-csoportba tartoznak. A Heineken-csoport Magyarországon az eljárás alá vont Heineken Zrt.-n keresztül forgalmazza a vállalkozáscsoportba tartozó vállalkozások által gyártott sörmárkákat. Az eljárás alá vont Heineken Zrt. nyilatkozata alapján megállapítható, hogy a Tpvt. szerinti vállalkozáscsoportba tartozó, sörgyártással foglalkozó vállalkozások köre egyben megfelel a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben (a továbbiakban: Számvtv.) foglalt, a Kertv. 7/B. § (8) bekezdésében hivatkozott vállalatcsoportba tartozó vállalkozások körének.
8. A Heineken Zrt. Magyarországon a következő, a vállalkozáscsoportjába tartozó sörgyártók által előállított sörmárkákat forgalmazza (különböző változatokban, ízesítésekben, illetve kiszerezésben): Heineken, Soproni, Gösser, Edelweiss, Krusovice, Mort Subite, Birra Moretti, Strongbow (cider), Arany Fácán, Desperados, Steffl.¹⁰

³ VJ/51-49/2021.

⁴ VJ/51-55/2021.; eljárás alá vontak számára betekinhető iratváltozatok: VJ/51-56/2021., VJ/51-57/2021.; betekinhető iratváltozat: VJ/51-58/2021.

⁵ VJ/51-61/2021.

⁶ VJ/51-64/2021.; betekinhető iratváltozat: VJ/51-65/2021.

⁷ VJ/51-66/2021, betekinhető változat: VJ/51-69/2021.

⁸ VJ/51-75/2021., VJ/51-76/2021., VJ/51-87/2021., VJ/51-90/2021.

⁹ VJ/51-81/2021.

¹⁰ VJ/51-9/2021. H_3. sz. melléklet

9. A Heineken Zrt. a legutolsó hitelesen lezárt (2022.) üzleti évben 76.773.355.000 Ft nettó árbevételt realizált.¹¹

II.2. Woda Bt.

10. A Woda Bt. Budapest 11. kerületében a Nadas Söröző nevű vendéglátó üzletet működteti 2004 óta.¹² Más vendéglátóegységet 2012 óta nem üzemeltet, más tevékenységet nem folytat.
11. A Nadas Söröző 2020. március 28. és május 18. között, illetve 2020. november 12. és 2021. április 24. között a koronavírus járványhelyzetre tekintettel bevezetett korlátozó intézkedések miatt zárva tartott.¹³
12. A Woda Bt. előadása¹⁴ szerint nem irányít más vállalkozást, nem tagja vállalkozáscsoportnak, valamint a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény értelmében mikrovállalkozásnak minősül.
13. A Woda Bt. legutolsó hitelesen lezárt üzleti évben (2022-ben) elért nettó árbevétele 27.449.000 Ft volt.¹⁵

III.

A MEGÁLLAPÍTOTT TÉNYÁLLÁS

III.1. A Nadas Söröző termékkínálata

14. A Nadas Söröző a vizsgált időszakban, azaz 2021. május 20-tól kezdődően a Heineken-csoport termékei mellett a Dreher-csoport termékeit értékesítette. A Nadas Sörözőben értékesített termékek körét márkánként az alábbi táblázat mutatja be.

¹¹ Forrás: <https://e-beszamolo.im.gov.hu/oldal/kezdolap>, VJ/51-45/2021.

¹² VJ/51-4/2021. (3) pont és VJ/51-7/2021. (1) pont

¹³ VJ/51-4/2021. (12) pont

¹⁴ VJ/51-7/2021.

¹⁵ Forrás: <https://e-beszamolo.im.gov.hu/oldal/kezdolap>

Márka¹⁶	Gyártó¹⁷	Gyártó vállalkozáscsoport¹⁸
Hordós termékek:		
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
Palackos, dobozos kiszerelesben elérhető további márkák:		
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK] ¹⁹	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK] ²⁰	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

15. A Woda Bt. a vizsgált időszakban jellemzően [ÜZLETI TITOK] féle csapolt, és [ÜZLETI TITOK] féle palackos, dobozos sört szerzett be, illetőleg értékesített a Nadas Sörözőben. A 2021-es itallapon 6 féle csapolt és 17 féle palackos/dobozos sör szerepelt. A csapolt sörök között csak a Heineken termékei voltak megtalálhatóak, a palackos, dobozos kiszerelesű sörök közül 2-féle Dreher termék volt elérhető.
16. A Woda Bt. előadta,²¹ hogy a sörkínálat összeállítása során a piaci, keresleti és fogyasztói szempontokat veszi figyelembe, ezek alapján tart kétfajta Dreher terméket kínálaton. A Heineken Zrt.-vel az őt kiszolgáló korábbi sörgyártó által elérni kívánt kizárólagos szerződéses viszony elkerülése érdekében szerződött 2010 környékén először, és partnere azóta is. Álláspontja szerint a Heineken Zrt. portfóliója széles, a kínálat összeállítása során figyelembe veszi a Nadas Söröző törzsvendégeinek igényeit. A Woda Bt. törekszik új termékek kipróbálására, megfelelő fogadtatás esetén új termékek kerülhetnek fel az itallapra. Az itallapon csak az állandó termékek szerepelnek, a szezonális vagy idényjellegű termékeket polcon, plakáton, promóció keretében jeleníti meg / hirdeti. A csapon történő sör értékesítés során a minőség a legfontosabb szelektálási szempont a Woda Bt. elmondása szerint. A házi sörök álláspontja szerint csapon nem tudják ugyanazt a minőséget megtartani, csak a gyári sörök tudják hozni a megfelelő minőséget, érte ezalatt a házi sörök romlandóságát. Az elmúlt időben több sörgyártó (kisebb és nagyobb is) megkereste, de a kisebbekkel a minőségi fenntartások miatt, a Dreherrel a korábbi tapasztalatok alapján, a Borsodival pedig a fogyasztói szokások, preferenciák okán nem kötött szerződést.

III.2. A Woda Bt. sörbeszerzéseinek szerződéses háttere

17. A Woda Bt. nyilatkozata szerint sörtermékek beszerzése tárgyában a vizsgált időszakban [ÜZLETI TITOK] állt szerződéses kapcsolatban.

¹⁶ VJ/51-4/2021. M_W3 sz. melléklet

¹⁷ VJ/51-9/2021. H_3 sz. melléklet

¹⁸ VJ/51-9/2021. H_3 sz. melléklet

¹⁹ VJ/51-46/2021.

²⁰ VJ/51-46/2021.

²¹ VJ/51-28/2021.

III.2.1. A Woda Bt. és a Heineken Zrt. közötti jogviszony

18. Az eljárás során a vizsgálat 2018 / 2019-ig visszamenőleg beszerezte az eljárás alá vontak között létrejött megállapodásokat. A szerződések alakulását az alábbi táblázat szemlélteti.

Szerződés	Hatály
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

19. A Woda Bt.-vel megkötött, az eljárás során beszerzett forgalmazási szerződések alapján a Heineken Zrt. a vállalkozáscsoportba tartozó márkák esetén egységesen, ugyanazon szerződésben állapodik meg partnerével a termékek forgalmazásához kapcsolódó egyes kérdések kapcsán.
20. A 2021. és a 2022. évi szerződések főbb rendelkezései az alábbiak szerint foglalhatóak össze.²²

A szerződés tárgya

21. A Woda Bt. vállalja, hogy [ÜZLETI TITOK].
22. [ÜZLETI TITOK]
23. A szerződés értelmében a Woda Bt. [ÜZLETI TITOK].
24. A szerződés melléklete szerint [ÜZLETI TITOK]. Az alábbi táblázatok [ÜZLETI TITOK] szemléltetik.
- [ÜZLETI TITOK]

Marketingre vonatkozó rendelkezések

25. A Woda Bt. vállalja, hogy [ÜZLETI TITOK].
26. [ÜZLETI TITOK]

A forgalom nyomon követése, nagykereskedői adatszolgáltatás

27. A Woda Bt. hozzájárul, hogy [ÜZLETI TITOK].
28. [ÜZLETI TITOK]

A szerződés megszegésének következményei

29. A szerződés II. sz. melléklete kimondja, hogy [ÜZLETI TITOK].
30. A szerződésminta [ÜZLETI TITOK], ezen rendelkezéseknek esetében nincsen relevanciája.
31. A Heineken Zrt. szerződésszegés miatt jogosult a szerződést azonnali hatállyal felmondani, illetve a szerződést meghiúsultnak tekinteni, (egyebek mellett) ha

²² VJ/51-4/2021. M_W4_3. sz. melléklet, VJ/51-14/2021. W_11. sz. melléklet

- [ÜZLETI TITOK].

32. A Woda Bt. a szerződés megszűnésekor [ÜZLETI TITOK].

33. A szerződés II. sz. melléklete értelmében ugyanakkor [ÜZLETI TITOK].

A szerződéskötés folyamata

34. A Heineken Zrt. előadta,²³ hogy bármelyik fél kezdeményezheti szerződés megkötését vagy meghosszabbítását. [ÜZLETI TITOK]

35. A Heineken Zrt. területi képviselői a vendéglátó üzletekben tett hivatalos látogatásaik alkalmával tájékoztatják a vevőket a legfrissebb piaci trendekről és a helyi piaci versenyhelyzet, fogyasztói igények, valamint a vállalati stratégia alapján javaslatot tesznek a szortiment kialakítására. A már meglévő szortiment esetén közösen értékelik a termékek teljesítményét, és a Horeca partner ez alapján dönthet az esetleges módosításokról.²⁴

36. [ÜZLETI TITOK]²⁵ [ÜZLETI TITOK]²⁶

37. [ÜZLETI TITOK]²⁷ [ÜZLETI TITOK]²⁸

38. [ÜZLETI TITOK] [ÜZLETI TITOK]²⁹ A Heineken Zrt. előadása³⁰ szerint [ÜZLETI TITOK].

A szerződés rendelkezéseinek érvényesülése a gyakorlatban

39. A Heineken Zrt. [ÜZLETI TITOK].³¹ A Heineken Zrt. megerősítette,³² hogy [ÜZLETI TITOK].

40. A [ÜZLETI TITOK] megállapítása a Heineken Zrt. előadása³³ szerint [ÜZLETI TITOK]. A Woda Bt. szerint³⁴ a [ÜZLETI TITOK].

41. A [ÜZLETI TITOK] kapcsán az eljárás alá vontak ellentétes nyilatkozatokat tettek. A Heineken Zrt. nyilatkozata³⁵ szerint [ÜZLETI TITOK]. A Woda Bt. ezzel szemben előadta,³⁶ hogy [ÜZLETI TITOK].

42. A Heineken Zrt. nyilatkozata³⁷ szerint [ÜZLETI TITOK].

III.2.2. A Woda Bt. és [ÜZLETI TITOK] közötti jogviszony

43. A Woda Bt.-nek előadása szerint [ÜZLETI TITOK].

²³ VJ/51-9/2021. (12)-(16) pont

²⁴ VJ/51-9/2021. (18) pont

²⁵ VJ/51-27/2021. 4. pont

²⁶ VJ/51-11/2021. (18) pont

²⁷ VJ/51-28/2021. 12. pont, VJ/51-27/2021. 5. pont

²⁸ VJ/51-27/2021. 4. pont

²⁹ VJ/51-28/2021. 8. pont

³⁰ VJ/51-9/2021.

³¹ VJ/51-9/2021.

³² VJ/51-42/2021.

³³ VJ/51-11/2021., VJ/51-27/2021.

³⁴ VJ/51-28/2021.

³⁵ VJ/51-11/2021., VJ/51-27/2021.

³⁶ VJ/51-28/2021.

³⁷ VJ/51-27/2021.

III.3. A Woda Bt. sörbeszerzéseinek tényleges alakulása

III.3.1. Mennyiségi elvárások teljesülése

44. Az alábbi táblázat [ÜZLETI TITOK] és a Woda Bt. adott szerződéses időszakban realizált hordós illetve teljes sörbeszerzését mutatja.

[ÜZLETI TITOK]

45. [ÜZLETI TITOK] A naptári évre vonatkozó beszerzési adatok alapján megállapítható, hogy [ÜZLETI TITOK],³⁸ [ÜZLETI TITOK].

46. A tényleges beszerzési adatok azt mutatják, hogy a Woda Bt. – elsősorban a Covid miatti járványhelyzet és a kapcsolódó korlátozások okán – [ÜZLETI TITOK].

III.3.2. A Heineken Zrt.-től kapott kedvezmények alakulása

47. A [ÜZLETI TITOK] a Woda Bt. részére a Heineken Zrt. által nyújtott kedvezmények az alábbiak szerint alakultak:

[ÜZLETI TITOK]

Szerződés	Kedvezmény összértéke
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

A fenti értékek a Woda Bt. [ÜZLETI TITOK] teljes sörbeszerzései értékének nagyjából [ÜZLETI TITOK] tették ki.

III.3.3. A Woda Bt. sörbeszerzéseinek gyártók közötti megoszlása

48. Az eljárás során beszerzett adatok elemzése alapján a vizsgált időszak egyes naptári éveire az alábbi arányok rajzolódnak ki a Woda Bt. sörbeszerzéseinek volumenét illetve értékét tekintve:

(volumen)	2021 ³⁹		2022	
	hl	%	hl	%
Hordós	[ÜZLETI TITOK]		[ÜZLETI TITOK]	
- Heineken	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
- egyéb	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
Palackos/dobozos	[ÜZLETI TITOK]		[ÜZLETI TITOK]	
- Heineken	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
- egyéb	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
Összesen	[ÜZLETI TITOK]		[ÜZLETI TITOK]	
- Heineken	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
- egyéb	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

³⁸ [ÜZLETI TITOK]

³⁹ Mivel a Nadas Söröző 2021. április 24-ig zárva volt, így a 2021. évi adatok alapvetően az ezt követő időszakot foglalják magukba.

(érték)	2021 ³⁶		2022	
	Ft	%	Ft	%
Hordós	[ÜZLETI TITOK]		[ÜZLETI TITOK]	
- Heineken	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
- egyéb	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
Palackos/dobozos	[ÜZLETI TITOK]		[ÜZLETI TITOK]	
- Heineken	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
- egyéb	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
Összesen	[ÜZLETI TITOK]		[ÜZLETI TITOK]	
- Heineken	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
- egyéb	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

49. Az adatok alapján megállapítható, hogy a Woda Bt. Heineken Zrt. által forgalmazott termékekből való sörbeszerzései mind volumenét, mind értékét tekintve messze meghaladják a 80%-ot.

IV.

AZ ELJÁRÁS ALÁ VONT VÁLLALKOZÁSOK ÁLLÁSPONTJA

IV.1. Vizsgálati szakaszban kifejtett álláspont

IV.1.1. Woda Bt.

50. A Woda Bt. álláspontja⁴⁰ szerint a versenyfelügyeleti eljárás során a Kertv. 7/B. §-ában foglalt szabályozás 2020. július 15-i hatálybalépése előtti időszak nem lehet releváns a versenyfelügyeleti eljárás során. A 2021. augusztus 1. előtt tett, a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésébe ütköző szerződéses rendelkezések 2021. augusztus 1-jén hatályukat veszítik, eddig az időpontig azok nem minősülhetnek jogsértőnek, így a Woda Bt. álláspontja szerint kizárólag az ezt követő időszak vizsgálható egy versenyfelügyeleti eljárás során.

51. Leszögezte, hogy [ÜZLETI TITOK].

52. [ÜZLETI TITOK] megfelel a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek.

IV.1.2. Heineken Zrt.

53. [ÜZLETI TITOK]⁴¹

54. A Heineken Zrt. kifejtette,⁴² hogy a vállalkozás területi képviselője tájékoztatta a Woda Bt.-t a Kertv. módosuló rendelkezéseiről, illetve arról, hogy [ÜZLETI TITOK]. Hangsúlyozta továbbá a partner felé, hogy 2 gyártó palackos termékeinek készleten tartása kötelezővé válik a törvénymódosítás által, illetve a Heineken Zrt. szerződéseinek módosításával lehetővé tette más gyártók csapolt sörének megjelenését a partnerei kínálatában (ugyanakkor álláspontja szerint a Kertv. kifejezetten lehetővé teszi azt is, hogy kisüzemi sörfőzde csapolt sörének értékesítése esetén más nagy sörgyár csapolt

⁴⁰ VJ/51-4/2021.

⁴¹ VJ/51-9/2021. (20) pont

⁴² VJ/51-27/2021.

söreinek értékesítési lehetőségét kizárják). A választás ezután a partneré volt, a Nadas Söröző / Woda Bt. döntött úgy, hogy más gyártó termékét csapolt formában nem értékesíti.

IV.2. A vizsgálati jelentésre tett észrevételek

55. Az eljárás alá vontak közös észrevételükben rámutattak, hogy a Kertv. indokolása szerint a jogalkotó célja a kizárólagos termékértékesítési szerződések visszaszorítása volt (ezt az ágazati vizsgálat jelentése⁴³ is elismeri), mivel a piacon a nagy gyártók kötik le a kizárólagos megállapodások megkötésével a forgalom döntő hányadát. A javaslat ezt a versenyt korlátozó hatást csökkenti a kisebb piaci szereplők (pl. kisüzemi sörfőzdék) javára. Azaz a jogalkotó a kizárólagosságot igyekezett visszaszorítani, nem pedig a tényleges beszerzéseket és értékesítéseket befolyásolni.
56. Álláspontjuk szerint sérti az Alaptörvényt (különösen a jogállamiság követelményeként meghatározott előreláthatóságot és kiszámíthatóságot) a GVH azon jogértelmezése, mely a kizárólagossági kikötéseken túl a tényleges értékesítésre is vonatkoztatja a Kertv. 7/B §-át. Az Alkotmánybíróság szerint egy szabályozás felülírása, kitágítása a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent.
57. Hangsúlyozták, hogy a [ÜZLETI TITOK]. Az ágazati vizsgálati jelentés szerint továbbá általánosságban is megállapítható, hogy a jelentősebb italforgalmazó cégek szerződéseik szövegét alapvetően hozzáigazították a Kertv. 2020 decemberében elfogadott új előírásaihoz, ennek megfelelően alakították át szerződésmintáikat.
58. Sem a Kertv., sem annak indokolása még említést sem tesz a tényleges beszerzés alakulásáról, ezért egy olyan értelmezés, ami a tényleges értékesítés nyomon követésének kötelezettségét a Heineken Zrt.-re hárítja, Alaptörvényellenes.
59. Az eljárás alá vontak értelmezése szerint nem a tényleges beszerzések alakulása alapján ítélandó tehát meg, hogy a Horeca-megállapodás megfelel-e a Kertv. 7/B. §-ának; ellenkező esetben a lekötött mennyiségnek nem is lenne érdemi jelentősége, hiszen a lekötött mennyiségre vonatkozó vállalás %-os mértékétől függetlenül fennállhat olyan helyzet, hogy egy Horeca egység csak egyetlen gyártó csapolt sörét tartja (pl. mert olyan jó kedvezményben részesül), ráadásul ez nem is sérti a Kertv.-t, hiszen annak 7/B. § (2) bekezdésében foglalt legalább 2 gyártó termékeinek tartására vonatkozó kötelezettség a csapolt sörre nem alkalmazandó. Kiemelték továbbá, hogy a tényleges %-os beszerzési arány folyamatosan, minden beszerzésnél változik.
60. A Heineken Zrt.-t nem terheli semmilyen felelősség a tekintetben, hogy az általa közvetlenül vagy nagykereskedőn keresztül kiszolgált Horeca egység ténylegesen mennyi és milyen hordós sört szerez be. A Heineken Zrt.-nek nem feladata, hogy folyamatosan figyelje, hogy a Horeca egység csapolt sör beszerzése esetében megvalósul-e a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésben rögzített 80%-os szabály, ilyen kötelezettséget a Kertv. nem ír elő a gyártók részére.

⁴³ Jelentéstervezet az alkoholos és alkoholmentes italtermékek magyarországi vendéglátóipari egységekben történő forgalmazásának piacán lefolytatott ágazati vizsgálatról, 2023. február https://gvh.hu/pfile/file?path=/dontesek/agazati_vizsgalatok_piacelemzesek/agazati_vizsgalatok/agazati_vizsgalat_horeca-agazati-jelentestervezet_tarsadalmi-konzultaciora_2023_02_10&inline=true

61. [ÜZLETI TITOK]
62. Az eljárás alá vontak álláspontja szerint [ÜZLETI TITOK].
63. Bár a megállapodás lehetővé teszi [ÜZLETI TITOK].
64. A túlteljesítésre vonatkozó figyelmeztetés hiánya szintén nem okozhat tényleges problémát, hiszen a Horeca egység is tisztában van vele, mekkora a beszerzése.
65. A Horeca egység [ÜZLETI TITOK]. Pont az lenne az eljárás alá vontak szerint problémás, ha a vállalt mennyiség – fogyasztói igényekre reagáló – túlteljesítése szankcionálásra kerülne (kedvezmény elvonással vagy visszafizetéssel), hiszen hátrányos helyzetbe sodorná a Horeca egységet, mert csak drágábban tudná beszerezni a hordós sört, ami fogyasztói áremelkedéshez is vezethetne. [ÜZLETI TITOK]
66. Az eljárás alá vontak szerint a GVH következtetései ellentmondanak az ágazati vizsgálati jelentésnek, amely szerint a Horeca egységek jelenlegi kínálata megfelel az adott fogyasztói elvárásoknak (ami földrajzilag eltérő lehet), új kapcsolatok kiépítése költségnövekedést okozhatna, és sikeresnek tűnik a törvénymódosítás azon törekvése, hogy visszaszorítsa a kizárólagos termékértékesítési szerződéseket a Horeca szektorban, ami önmagában alkalmas arra, hogy elősegítse a kisebb italforgalmazók piacra lépését.
67. A GVH arra kényszerítené a Nádas Sörözőt, hogy olyan terméket szerezzen be (pl. kisüzemi csapolt sört), amire nincs fogyasztói igény, amellyel szemben minőségi fenntartásai vannak, és amit nem lenne képes eladni a magas ára miatt. Ez nagy valószínűséggel pénzügyi veszteséget okozna számára, amit más termékek árának emelésével kellene kompenzálnia, ezáltal nemhogy a fogyasztói jólét nem növekedne, de még egy kisvállalkozás üzleti lehetőségei is megnehezülnek.
68. A KFC és Burger King ügyek alapján indokolatlan bármiféle szankció alkalmazása (bírság, figyelmeztetés), mivel azokban az ügyekben kimondta a versenytanács, hogy a bírság mellőzésére ad alapot, hogy egy új, korábban nem alkalmazott törvényi kötelezettség teljesítését értékelte, és hogy az adott jogkérdésben ennek megfelelően még nincs kialakult joggyakorlata. Emiatt a Nádas Söröző esetében sem a KKV státuszuk kellene meghatározónak lennie.
69. Az eljárás alá vontak hivatkoztak az ágazati vizsgálati jelentés azon megállapítására, miszerint a Kertv. új rendelkezései a piac számára nehezen értelmezhetők, nem egyértelműek, és hogy ezek versenyhatósági joggyakorlata az 5 egyszerre indított eljárás jogerős lezárásán keresztül kristályosodhat ki.
70. A Heineken Zrt. esetében a bírság hiánya mellett szóló további érvként említették, hogy a Kertv. 7/B. §-a nem írja elő, hogy a tőle közvetlenül vagy nagykereskedőn keresztül vásárló Horeca egységek tényleges beszerzéseit ellenőriznie kellene, ilyen monitorozási követelmény hiányában pedig nem lehet felelős a tényleges sörbeszerzések alakulása tekintetében.

IV.3. Az előzetes álláspontra tett észrevételek⁴⁴

71. Az eljárás alá vontak fenntartották a vizsgálati jelentés kapcsán tett észrevételeiket, és különösen is vitatták a Horeca megállapodás rendelkezései helyett a vendéglátó üzlet

⁴⁴ VJ/51-76/2021.

által beszerzett tényleges mennyiség értékelését, valamint azon megállapítást, hogy a Heineken Zrt. által sör beszerzésre nyújtott kedvezmény közvetlenül vagy közvetve arra ösztönözné a Woda Bt.-t, hogy csak Heineken-termékeket szerezzen be.

72. Álláspontjuk szerint az eljáró versenytanács nem támasztja alá a jogszabály értelmezésével kapcsolatos megállapításait, feltételezéseit, amikor a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglalt

- „jognyilatkozat” kifejezést beszerzésként értelmezi, függetlenül a vonatkozó megállapodás vagy jognyilatkozat tartalmától;
- „amely értelmében” kifejezésnek „amely azt eredményezné” jelentéstartalmat tulajdonít;
- a Horeca egység beszerzéseinek több mint 80%-ára vonatkozó tilalmon túl a Horeca egység teljes kapacitásának 50%-át meghaladó mennyiségi vállalást is jogellenesnek tekint,

miközben a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése sem éves ellenőrzésről, sem ténylegesen beszerzett mennyiségről, sem a mennyiségi vállalás eltörléséről, sem annak 50% alá csökkentéséről nem tesz említést. Ezáltal az eljáró versenytanács valójában átírja a jogszabályt, ami Alaptörvényellenes. Az eljárás alá vontak az előzetes álláspont VI.1.1.fejezetével (a jogszabály célja, a jogalkotó szándéka) összefüggésben hangsúlyozták, hogy a piaci szereplőkkel szemben támasztott követelmények meghatározása során alapvetően a jogszabály szövegéből kell kiindulni, és a jogszabály preambuluma, illetve a miniszteri indokolás csak kiegészítő értelmezési szempontként vehető figyelembe. Ugyanakkor a tényleges beszerzések nyomán követésére vonatkozó kötelezettség vagy a Horeca egységek tevékenységéért fennálló gyártói felelősség sem a jogszabály szövegéből, sem annak preambulumból, sem pedig indokolásából nem olvasható ki.

73. Az eljárás alá vontak szerint bár a Horeca megállapodás [ÜZLETI TITOK], az eljáró versenytanács ennek ellenére arra a következtetésre jut, hogy a Horeca megállapodás és annak feltételei nem felelnek meg a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésének. Ez a téves következtetés a jognyilatkozat mesterséges kiterjesztésének tudható be. Az eljáró versenytanács ugyanis álláspontjuk szerint nem ad magyarázatot arra vonatkozóan, hogy a Woda Bt. nagykereskedőkön keresztüli sörbeszerzéseit miért lehet a Heineken Zrt.-nek tulajdonítani, illetőleg hogy a gyártó – nagykereskedő és a nagykereskedő – Horeca egység közötti jogviszonyok mely rendelkezései vagy körülményei minősülnek a Heineken Zrt. „által alkalmazott vagy megkövetelt egyoldalú szerződési kikötésnek vagy jognyilatkozatnak”. A Woda Bt. mennyiségi vállaláson felüli sörbeszerzése nem tekinthető ilyennek, hiszen e beszerzésekre a Horeca megállapodás nem tartalmaz semmilyen kötelezettséget. Ráadásul, az eljáró versenytanács által javasolt megközelítés szerint az is a Kertv. 7/B. (1) bekezdésének megsértését eredményezné, ha a felek között egyáltalán nem lenne hatályban Horeca megállapodás, de a vendéglátó üzlet – saját indíttatásból, vásárlóinak preferenciáira figyelemmel – úgy döntene, hogy beszerzéseinek 80%-át meghaladó mértékben Heineken termékeket szerez be valamely nagy- vagy kiskereskedőtől ([ÜZLETI TITOK]). A jognyilatkozat kiterjesztő értelmezése ahhoz a téves megközelítéshez vezet, hogy a Horeca megállapodás helyett a vendéglátó üzlet tényleges sörbeszerzése kerül értékelésre. Ez pedig nem lehetett a

jogalkotó célja, hiszen ha így lett volna, akkor maga foglalta volna bele a törvény követelményrendszerébe ezt a tényezőt.

74. Az eljárás alá vontak szerint az eljáró versenytanács elvárásai ellentmondásosak, mert egyrészt azt kifogásolják, hogy [ÜZLETI TITOK], arra hivatkozva, hogy a jogalkotó kizárólagossági szerződések vagy 80%-ot meghaladó mennyiségi vállalások visszaszorítására irányuló célja csak a tényleges vásárlások figyelembevételével érhető el, miközben sem a Kertv., sem annak indokolása nem említi a tényleges beszerzéseket, más helyütt viszont a 80%-os küszöbérték megközelítését is elegendőnek tartják a törvényi megfeleléshez. Ebből úgy tűnik, maga az eljáró versenytanács is bizonytalan a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésének értelmezésében és alkalmazásában, így levezetése messze elmarad a jogsértés bizonyításához és megállapításához szükséges mértéktől.
75. Az eljárás alá vontak előadták továbbá, hogy az eljáró versenytanács által az előzetes álláspontban felvázolt, a kiszolgálás meghatározott mennyiség feletti megtagadását tartalmazó megoldási javaslat jogellenes, lehetetlen és önellentmondásos.
- A lehetetlenséget arra alapítják az eljárás alá vontak, hogy a tényleges beszerzési arányok alakulása folyamatában nem ismert, az utólagos éves szintű ellenőrzés pedig megvalósíthatatlan, ha a szerződés időközben megszűnik. Emiatt álláspontjuk szerint a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésének eljáró versenytanács általi értelmezése egyéves megállapodások esetén nem teljesíthető. [ÜZLETI TITOK]
 - Jogellenesnek azért tartják az eljárás alá vontak a megoldási lehetőséget, mert az olyan információk átadását követelné a Woda Bt. felől a Heineken Zrt. irányába, amiből a versenytársak értékesítési adataira vonatkozó következtetések levonására is mód nyílna, így súlyos versenyjogi aggályokat vetne fel (pl. hub&spoke információcsere). A Heineken Zrt. a nagykereskedői adatszolgáltatás rendszerét célzottan úgy alakította ki, hogy elkerülje az ilyen kockázatokat és aggályokat. Megjegyezték továbbá, hogy még ha a Woda Bt. ezen adatokat meg is osztaná a Heineken Zrt.-vel, utóbbi nem rendelkezik hatáskörrel azok ellenőrzésére, betartására.
 - Szintén jogellenességet okozna, hogy a szállítások megtagadása súlyos vertikális korlátozásokhoz vezetne. [ÜZLETI TITOK], így ha egy adott vendéglátó üzletnek meg akarná tiltani az értékesítést, akkor valamennyi nagy- és kiskereskedő számára elő kellene írnia, hogy ne adjanak el Heineken termékeket az adott egységnek, ami a passzív értékesítés tilalmát jelentené az ellátási lánc minden szintjén. Ráadásul a Heineken Zrt. a kiskereskedőktől történő beszerzésekre nem is köt megállapodást, így az ilyen forgalmak ellenőrzésére sincs módja, nemhogy annak megtiltására.
 - Az eljárás alá vontak szerint az önellentmondásosság abban rejlik, hogy ha a tényleges beszerzés alakulása csak évente, utólag vizsgálható, akkor hogyan tudja a Heineken Zrt. 80%-nál leállítani az értékesítést vagy hogyan tudná a 80%-ot meghaladó arányt utólag korrigálni. Ez is alátámasztja, hogy a javasolt megoldás teljesen megalapozatlan.
 - Végezetül előadták, hogy a felvázolt megoldás teljes mértékben figyelmen kívül hagyja a fogyasztói preferenciákat és igényeket, hiszen azt várja el, hogy a Nadas Söröző egyik napról a másikra változtassa meg teljes választékát, ami az arculat átszabását, az itallapok újra nyomtatását, a márkajelzéssel ellátott eszközök,

berendezések cseréjét, a hűtőszekrények visszaváltását tenné szükségessé. Ráadásul a kínálat kialakítása a vásárlók szokásaihoz igazodott, így egy radikális változás a vásárlói bázis elvesztését eredményezné. A Heineken termékek kivezetése a választék csökkenéséhez és az árak emelkedéséhez vezetne (kedvezmények elvesztése, márkaváltási költségek okán), fogyasztói elégedetlenséget okozna, és nagy valószínűséggel a KKV-nek minősülő Horeca egység megszűnésével járna, ami nyilvánvalóan nem lehetett a jogalkotó célja (hiszen a Kertv. elsődleges célkitűzése – az eljáró versenytanács által is elismerten – a kis- és középvállalkozások támogatása).

76. Az eljárás alá vontak vitatták, [ÜZLETI TITOK] nem hagy elegendő teret a versenytársak számára ahhoz, hogy érdemi kedvezményt nyújtsanak a Nadas Sörözőnek. Álláspontjuk szerint ezt az eljáró versenytanács pusztán feltételezésre alapítja, miközben a Heineken Zrt. gyakorlata ennek ellenkezőjét bizonyítja: *„átlagosan és a Horeca egységek mintegy felében a Heineken termékek másodlagosak (azaz nincs mennyiségi vállalás, vagy a mennyiségi vállalás kevesebb, mint 50% a Heineken termékek esetében). Ezen úgynevezett másodlagos szerződések esetében, a Heineken Hungária átlagosan, országos szinten magasabb kedvezményeket kínál, mint azoknak a Horeca egységeknek, ahol a Heineken termékek elsődlegesek.”* Ez azt támasztja alá, hogy a kedvezményt nem kizárólag a mennyiség határozza meg, hanem más tényezők is befolyásolják.
77. Előadásuk szerint szintén feltételezésen alapul az eljáró versenytanács azon megállapítása, hogy a Heineken Zrt. a kedvezmény összegének megállapításakor figyelembe veszi a Horeca egység teljes várható beszerzési volumenét. Ezzel szemben a Heineken Zrt. a kedvezményt a várható mennyiségi vállalás alapján határozza meg, s feltehetőleg a versenytársai is ugyanígy járnak el.
78. Rámutattak még, hogy az eljáró versenytanács logikájának alkalmazása oda vezetne, hogy a versenytársaknak csak akkor lenne egyenlő esélyük a versenyre, ha nem lenne mennyiségi vállalás, vagy az legfeljebb az adott Horeca egység teljes beszerzési kapacitásának 50%-áig terjedne. Ez azonban nyilvánvalóan nem követelménye a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésének, amely csak a 80%-ot meghaladó mennyiségi vállalást tiltja.
79. Az eljárás alá vontak azt is kétségbe vonták, megalapozatlannak találták, hogy a 80%-ot meghaladó beszerzések a szerződéses kötelezettségek (úgy mint mennyiségi vállalások, választékon tartási kötelezettség, [ÜZLETI TITOK]) együttes hatásának eredményeként állnának elő. Hangsúlyozták, hogy [ÜZLETI TITOK], így nem ösztönöz a mennyiségi vállalás túlteljesítésére. Valójában, amint a mennyiségi vállalás teljesül, a Horeca egység teljes leendő beszerzését megcélozhatják a versenytársak, és pontosan ugyanolyan eséllyel nyújthatnak hasonló vagy magasabb kedvezményeket, mint a Heineken Zrt. Ezen kívül a Horeca egységek beszerzési döntéseit más tényezők is befolyásolják, úgymint fogyasztói kereslet / preferenciák, más gyártókkal való személyes kapcsolatok, adminisztratív költségek. Ezekről az eljáró versenytanács annak ellenére sem tesz említést, hogy az ágazati vizsgálat is hasonló megállapításokra jutott.
80. Az eljárás alá vontak álláspontja szerint azon elvárás, hogy egy gyártónak fel kell hagynia a sörértékesítéssel a vásárlói felé, sérti az Európai Unió működéséről szóló Szerződés (a továbbiakban: EUMSZ.) 34. cikke szerinti áruk szabad mozgásának elvét, valamint a tagállamok közötti mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedésnek

minősül. Emellett az eljáró versenytanács Kertv. 7/B. § (1) bekezdésére vonatkozó értelmezése sérti az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. cikkében foglalt vállalkozás szabadságának elvét, hiszen nem felel meg az Európai Unió Bíróságának kialakult ítélkezési gyakorlata által lefektetett követelményeknek, miszerint e szabadság korlátozása csak az Európai Unió által követett közérdekű célokkal igazolható, amennyiben ténylegesen megfelelnek a hivatkozott közérdekű céloknak, és nem jelentenek aránytalan vagy elviselhetetlen beavatkozást. Az eljáró versenytanács megközelítése aránytalan és túlzott beavatkozásnak minősül, hiszen sérti a szerződéses szabadság és a szerződéses partner szabad megválasztásának elvét.

81. Végezetül felhívták a figyelmet arra, hogy a kilátásba helyezett szankciók (jogsértés megtiltása, megfelelőségi program bevezetése) túlmutatnak a jelen egyedi eljáráson, hiszen gyakorlatilag a Heineken Zrt. teljes kereskedelmi gyakorlatának megváltoztatását követelik meg. Ezért bármilyen esetleges intézkedést az egész ágazatban végre kell hajtani, azzal, hogy ez azt is eredményezheti, hogy a Horeca egységek elveszítenék a nagy sörgyáraktól kapott támogatásokat (kedvezmények, marketing támogatások), ami a fogyasztói árak emelkedéséhez, sok esetben kényszerű bezárásokhoz, ekként a munkanélküliség növekedéséhez vezethet.

IV.4. [ÜZLETI TITOK]

82. [ÜZLETI TITOK]⁴⁵
83. [ÜZLETI TITOK]
84. [ÜZLETI TITOK]
85. [ÜZLETI TITOK]
86. [ÜZLETI TITOK]

V.

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

87. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdése szerint a sör, üdítő- és gyümölcsital, gyümölcslé és gyümölcsnektár, valamint ásványvíz és szikvíz (szódavíz) értékesítésével összefüggésben nem tehető olyan jognyilatkozat, amely értelmében a jognyilatkozat szerinti termék tekintetében a vendéglátó üzlet – ideértve az alkalmi rendezvényen való értékesítést is – vagy szálláshely (a továbbiakban e § alkalmazásában együttesen: italt árusító vendéglátó üzlet) egy naptári évre, illetve az alkalmi rendezvényre vonatkozó összes beszerzésének több mint 80%-a ugyanazon gyártótól származik.
88. A Kertv. 7/B. § (7) bekezdése szerint e § alkalmazásában a) sör alatt a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény szerinti sört, b) jognyilatkozat alatt a jelentős piaci erővel rendelkező gyártó által alkalmazott vagy megkövetelt egyoldalú szerződési kikötést vagy jognyilatkozatot kell érteni.
89. A Kertv. 7/B. § (8) bekezdése szerint e § alkalmazásában jelentős piaci erővel rendelkező gyártónak számít a gyártó, ha az adott vállalatcsoport – ideértve a

⁴⁵ VJ/51-75/2021., VJ/51-90/2021.

számvitelről szóló törvény szerinti anya- és leányvállalatok összességét – konszolidált éves nettó árbevétele meghaladja a) sörgyártó esetén a 30 milliárd forintot.

90. A Kertv. 9. § (3a) bekezdése alapján a Kertv. 7/B. §-ának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el versenyfelügyeleti eljárásban, a Tpv. megsértése esetén irányadó rendelkezések szerint.
91. A Kertv. 11/D. § (1) bekezdése alapján a Kertv. módosításáról szóló 2020. évi CXL. törvény (a továbbiakban: 2020. évi CXL. törvény) hatálybalépését (azaz 2020. december 12-t) megelőzően tett, a 7/B. §-ba ütköző jognyilatkozatok 2021. augusztus 1-jén hatályukat veszítik. A 2020. évi CXL. törvény hatálybalépését megelőzően tett jognyilatkozatoknak a 2020. évi CXL. törvény hatálybalépését követő módosítása során a 7/B. §-ban foglaltakat alkalmazni kell.
92. A Tpv. 45. §-a alapján a Gazdasági Versenyhivatal illetékessége az ország egész területére kiterjed.
93. A Tpv. 46. § (1) bekezdése szerint a versenyfelügyeleti eljárásra a Tpv.-ben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban akkor kell alkalmazni, ha azt a Tpv. kifejezetten előírja.
94. A Tpv. 76. § (1) bekezdés f) pontja alapján az eljáró versenytanács határozatában megállapítja a jogsértés tényét; h) pontja alapján megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását; i) pontja alapján jogsértés megállapítása esetén arányos és a jogsértés megszüntetéséhez vagy a jogsértés hatásainak kiküszöböléséhez szükséges kötelezettséget - ideértve a magatartásra vonatkozó, vagy szerkezeti korrekciós intézkedéseket - ír elő, így különösen az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától vagy további fenntartásától való indokolatlan elzárkózás esetén szerződéskötésre kötelez; k) pontja alapján bírságot szab ki, illetve l) pontja alapján a 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmazza arra vonatkozó kötelezettség előírása mellett, hogy az ügyfél alakítson ki a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet.
95. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. § (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a GVH hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg. A Tpv. 78. § (1b) bekezdése alapján a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése értelmében a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevétel a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni. A Tpv. 78. § (3) bekezdése alapján a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

96. A Tpv. 78. § (8) bekezdése értelmében a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvénynek a hatósági ellenőrzést végző szervek részéről a bírságtól való eltekintésre vonatkozó rendelkezései a versenyfelügyeleti eljárásban nem alkalmazhatók. Az említett törvény szerinti mikro-, kis- vagy középvállalkozással szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén az eljáró versenytanács bírság kiszabása helyett figyelmeztetést is alkalmazhat, ha a vállalkozásnak az eljárás során tanúsított magatartása alapján alaposan feltételezhető, hogy a vállalkozás jövőbeni magatartásának jogszerűsége, az újabb jogsértés elkövetésétől való tartózkodása így is biztosítható.

VI.

JOGI ÉRTÉKELÉS

VI.1. A vizsgált magatartás jogi értékelése

VI.1.1. A Kertv. 7/B. §-ának célja, a jogalkotó szándéka

97. Magyarország Alaptörvényének 28. cikke értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. E rendelkezés a Versenytanács gyakorlata alapján⁴⁶ a közigazgatási jogalkalmazásra is értelmezendő. Már itt felhívja az eljáró versenytanács a figyelmet arra, hogy az eljárás alá vontak állításával ellentétben az Alaptörvény 28. cikke nem rangsorol a jogszabály szövege és célja között (nem helyezi a szöveget a cél elé), éppen ellenkezőleg, a szöveg értelmezését a célra tekintettel rendeli elvégezni.
98. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdését az eljáró versenytanács az alábbi VI.1.2. – VI.1.5. fejezetekben értelmezi és értékeli részletesen, az Alaptörvény fentebb idézett 28. cikkében foglalt elvekkel összhangban, azaz figyelemmel a Kertv. egészének, illetőleg specifikusan a 7/B. §-nak a céljára (is), amely cél megállapításához a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály javaslatának indokolása hívható segítségül. Mindezek okán az eljáró versenytanács az alábbiakban röviden áttekinti a releváns körülményeket.
99. Előjáróban az eljáró versenytanács – korábbi gyakorlatával⁴⁷ összhangban – rögzíteni kívánja, hogy a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése a Kertv. „A jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokra vonatkozó szabályozás” című fejezetében található, ami a jogalkotó azon törvényalkotási céljára enged következtetni, hogy az italkínálatot olyan esetekben kívánja szabályozni, amelyekben jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások érintettek, mint gyártók (beszállítók).
100. A Kertv. preambuluma kimondja, hogy a törvény „[...] a hatékony működésre képes mikro-, kis- és középvállalkozások fennmaradását és fejlődését előtérbe helyezve a

⁴⁶ VJ/43-398/2016. sz. határozat

⁴⁷ VJ/49/2021., VJ/52/2021.

tevékenység folytatásának alapelveit és feltételeit szabályozza, különös tekintettel a gazdasági környezet, a kereskedők és a vásárlók érdekeire”. A Kertv. indokolása szerint továbbá „[a] szabályozás egyik eleme a jelentős piaci erővel való visszaélés tilalma. [...] Ezzel védelmet biztosít mind közvetlenül a mikro-, kis- és közepes méretű beszállítóknak”. Mindezek alapján megállapítható, hogy a törvény kiemelt célja a mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások védelme, fennmaradásának és fejlődésének elősegítése.

101. Ugyanezen cél jelenik meg a 7/B. §-t érintő törvénymódosítás előterjesztésének hivatalos indokolásában és a törvénymódosítási javaslat parlamenti vitájában is:

„A javaslat célja, hogy lehetőséget teremtsen a Horeca (hotel-restaurant-café) piacon általános gyakorlatként alkalmazott kizárólagos termékértékesítési szerződések visszaszorítására. A Horeca piacon a nagy gyártók kötik le – a kisebb gyártókkal szemben – kizárólagos megállapodások megkötésével a forgalom döntő hányadát. A javaslat ezt a versenyt korlátozó hatást csökkenti a kisebb piaci szereplők (például a kisüzemi sörözők) javára. A javaslatnak nem célja betiltani a kizárólagossági szerződésekkel biztosított kedvezményeket, illetve az ingyenesen juttatott – reklámhordozó elemet tartalmazó – eszközöknek a biztosítását, ha ezek a megállapodások a jogszabályi feltételeknek egyébként megfelelnek. A javaslat szerinti rendelkezések megsértése esetén a Gazdasági Versenyhivatal jár el.”

„Azt szeretnénk elérni, hogy Magyarországon, úgy, ahogy Csehországban, Németországban, Ausztriában, vagy Szlovákiában a helyi kis kézműves gyártók, kisüzemi gyártók olyan arányban hozzáférhessenek a hazai piachoz, mint ahogy ez elhangzott a bizottsági ülésen, és ahogy történik egyébként az Egyesült Államokban is, ahol durván 15-20 százalék a piaci részesedésük, miközben Magyarországon nem éri el a 4 százalékot.”⁴⁸

„Más európai országokban, Németország, Csehország, Ausztria, Szlovákia, ahol van a kézműves sörgyártásnak hagyománya, olyan szabályozást valósítottak meg, ami lehetővé teszi, hogy mintegy 20 százalékig ez a jellemző szám, sőt ma már ez a helyzet az Egyesült Államokban is a hazai kis kézműves gyártók fedik le a piacot, és 80 százalékot visznek a nagy multik. Magyarországon is szeretnénk ezt elérni. Ennek az az oka, hogy Magyarországon van hagyománya a kézműves gyártásnak. Ha mesterségesen nem zárjuk el a kézműves gyártókat a piacról, akkor megvalósítható ez a szám.”⁴⁹

VI.1.2. A Kertv. hatálya

102. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdése az italt árusító vendéglátó üzletek italbeszerzéseire vonatkozó jognyilatkozatok tekintetében tartalmaz előírásokat. Ugyanezen bekezdés azt is rögzíti, hogy italt árusító vendéglátó üzletnek minősülnek a vendéglátó üzletek és a szálláshelyek.
103. A Kertv. 2. § 27. pontja szerint üzlet a kereskedelmi tevékenység folytatása céljából létesített vagy használt épület, illetve önálló rendeltetési egységet képező épületrész, helyiség, ideértve az elsődlegesen raktározás, tárolás célját szolgáló olyan épületet vagy épületrészt is, amelyben kereskedelmi tevékenységet folytatnak.

⁴⁸ 143. ülésnap (2020.06.29.) 244. felszólalás

⁴⁹ 143. ülésnap (2020.06.29.) 246. felszólalás

104. A Kertv. 2. § 30. pontja szerint vendéglátás a kész- vagy helyben készített ételek, italok jellemzően helyben fogyasztás céljából történő forgalmazása, ideértve az azzal összefüggő szórakoztató és egyéb szolgáltató tevékenységet is.
105. A tényállásban ismertetettek alapján megállapítható, hogy a Woda Bt. által működtetett Nádas Söröző italt árusító vendéglátó üzletnek minősül.

VI.1.3. A vizsgált időszak

106. [ÜZLETI TITOK]⁵⁰ [ÜZLETI TITOK] [ÜZLETI TITOK]⁵¹

107. A Kertv. 7/B. §-ának hatályba lépését szabályozó rendelkezésekre, így különösen a Kertv. 11/D. §-ára tekintettel a GVH a Kertv. 7/B. §-ának való megfelelés szempontjából

- a 2020. december 12. után tett jognyilatkozatokat,
- a 2020. december 12. előtt tett jognyilatkozatok 2020. december 12. utáni módosításait, valamint
- 2021. augusztus 1-jétől valamennyi, a felek közötti jognyilatkozatot (így a 2020. december 12. előtt tett jognyilatkozatokat is)

vizsgálhatja. Az egyértelműség kedvéért az eljáró versenytanács rögzíti, hogy a fentiek értelmében az eljárás alá vontak között [ÜZLETI TITOK] megkötött szerződések nem képezhetik az eljárás tárgyát, mivel már 2021. augusztus 1. előtt megszűntek, ugyanakkor azok áttekintése, elemzése a vizsgálat tárgyát képező magatartások megítélése szempontjából releváns információkkal szolgál(hat).

108. A vizsgálat az eljárás kezdő időpontjaként – az ügyindító és kiterjesztő végzésben foglaltak együttes értelmezésével megállapítható módon – 2021. május 20. napját jelölte meg, így az eljáró versenytanács által értékelt időszak a 2021. május 20. és 2022. december 31. közötti időtartam.

VI.1.4. A GVH hatásköre, illetékessége

109. A GVH hatáskörét a versenyfelügyeleti eljárásra a Kertv. 9. § (3a) bekezdése, illetékességét a Tpv. 45. §-a állapítja meg.

VI.1.5. A Kertv. 7/B. §-a szerinti értékelés

110. A Kertv. 7/B. § (1) és (7) bekezdése alapján sör értékesítésével összefüggésben nem tehető olyan jognyilatkozat, amely értelmében a sör tekintetében a vendéglátó üzlet egy naptári évre vonatkozó összes beszerzésének több mint 80%-a ugyanazon jelentős piaci erejű gyártótól származik. Az idézett rendelkezés alkalmazása során ennek megfelelően szükséges áttekinteni, hogy mi minősül a törvény értelmében sörnek, (jelentős piaci erejű) gyártónak, illetve jognyilatkozatnak.

Sörtermékek köre

111. A Kertv. 7/B. § (7) bekezdés a) pontja szerint sör alatt a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (továbbiakban: Jöt.) szerinti sört kell érteni.

⁵⁰ VJ/51-4/2021. (12) pont

⁵¹ VJ/51-11/2021. (7) pont

112. A Jöt. 3. § (3) bekezdés 22. pontja szerint a sör a 2203 00 01-2203 00 10 KN-kód⁵² szerinti termék, továbbá a 2206 00 31-2206 00 89 KN-kód szerinti termékek közül a 2203 00 01-2203 00 10 KN-kód szerinti és az alkoholmentes italok elegye, feltéve, hogy a termék tényleges alkoholtartalma mindkét esetben meghaladja a 0,5 térfogatszázalékot.
113. Ezek alapján a sörtermékek körébe nem tartoznak bele a 0,5 térfogatszázaléknál kisebb tényleges alkoholtartalommal rendelkező italok, illetve a vizsgálat nem tekintette a cidert a sörtermékek körébe tartozónak, így a beszerzési és értékesítési adatok vizsgálatán azok forgalmát nem vette figyelembe.⁵³

Gyártó fogalma

114. A gyártó fogalmát a Kertv. közvetlenül nem határozza meg. A Kertv. 7/B. § (8) bekezdés a) pontja szerint jelentős piaci erővel rendelkező sörgyártónak számít a gyártó, ha az adott vállalatcsoport – ideértve a számvitelről szóló törvény szerinti anya- és leányvállalatok összességét – konszolidált éves nettó árbevétele meghaladja a 30 milliárd forintot. Ebből a definícióból levonható az a következtetés, hogy a Kertv. a gyártó személyét tágabb körben kívánta a hatálya alá vonni, azaz nem kizárólag az adott terméket közvetlenül előállító vállalkozás értendő a gyártó fogalma alatt, hanem annak – Számvtv. szerinti értelemben vett – vállalatcsoportja.
115. Ezzel összhangban a Versenytanács gyakorlata⁵⁴ szerint nem tekintendők külön gyártónak az azonos vállalatcsoportba tartozó gyártók.
116. A vizsgálat által beszerzett nyilatkozatok alapján, figyelemmel a Woda Bt. által forgalmazott sörtermékek körére, valamint az azokat előállító (a címkén feltüntetett) vállalkozások anya- és leányvállalati kapcsolataira, a jelen eljárásban a fentieknek megfelelően gyártónak a Heineken Zrt. vállalatcsoportja, továbbá a Dreher Sörgyárak Zrt. (a továbbiakban: Dreher Zrt.) vállalatcsoportja minősül.
117. Mind a Heineken Zrt., mind a Dreher Zrt. 2021. és 2022. évi árbevétele (önmagában) meghaladta a 30 milliárd forintot,⁵⁵ így jelentős piaci erővel rendelkező sörgyártónak minősülnek, ezért alkalmazni szükséges esetükben a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglaltakat.

Jognyilatkozat fogalma

118. A Kertv. 7/B. § (7) bekezdés b) pontja szerint jognyilatkozat alatt a jelentős piaci erővel rendelkező gyártó által alkalmazott vagy megkövetelt egyoldalú szerződési kikötést vagy jognyilatkozatot kell érteni. Mivel az idézett jogszabályhely a fogalom meghatározás során visszautal a jognyilatkozatra, a rendelkezés értelmezéséhez szükséges a jognyilatkozat jogban használt általános definíciójának figyelembevétele is.
119. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:4. §-a a jognyilatkozatot joghatás kiváltására irányuló akaratnyilatkozatként határozza meg.

⁵² Kombinált Nomenklátúra - az Európai Unió vám- és statisztikai nomenklatúrája, amelyet a külkereskedelmi termékforgalmi statisztika adatgyűjtésre és tájékoztatásra használnak.

⁵³ Megjegyzendő, hogy ha a cider termékeket is sörnek tekintenénk, az sem változtatna érdemben a jelen határozatban foglalt következtetéseken.

⁵⁴ VJ/52-57/2021. sz. határozat, VJ/49-37/2021. sz. határozat

⁵⁵ VJ/51-45/2021.

Jognyilatkozat szóban, írásban vagy ráutaló magatartással tehető, mely utóbbi esetben a jognyilatkozat megtételének a ráutaló magatartás tanúsítása minősül. A Ptk. 6:10. §-a értelmében a jognyilatkozatra vonatkozó szabályokat a törvény eltérő rendelkezése hiányában a nem kötelmi jogi jognyilatkozatokra is megfelelően alkalmazni kell, tehát a jognyilatkozatot maga a Ptk. is egy tág fogalomként értelmezi. A jognyilatkozatok egyik leggyakoribb formája a szerződés maga, amely a Ptk. 6:59. §-a értelmében a felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata, amelyből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére.

120. A Kertv. ugyanakkor – a 7/B. § (7) bekezdés b) pont megfogalmazásának módjából kikövetkeztethetően – nem kívánta a kifejezett szerződéses kikötésekre szűkíteni a tilalmazott jognyilatkozatok körét, hiszen a szerződési kikötés mellett a jognyilatkozatok más formáit is a 7/B. § (1) bekezdés hatálya alá vonta, anélkül, hogy azokat – akárcsak példálózó jelleggel – felsorolta volna.
121. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a jelen eljárásban, különös figyelemmel arra, hogy jognyilatkozat a Ptk. rendelkezései alapján szóban, írásban vagy ráutaló magatartással is tehető, releváns jognyilatkozatnak minősül a Heineken Zrt. és a Woda Bt. között a vizsgált időszakban kötött [ÜZLETI TITOK] és azok mellékletei (ezen belül különösen [ÜZLETI TITOK]), valamint az azok alapján létrejött, azok végrehajtását szolgáló tranzakciók ([ÜZLETI TITOK]) is.
122. Ezen körülményeket, kereskedelmi feltételeket elsődlegesen a számtalan vendéglátó üzletből és nagykereskedőből álló forgalmazási rendszert kialakító és működtető, jelentős piaci erővel rendelkező Heineken Zrt. állapítja, határozza meg. Bár az együttműködési, szerződési feltételek jogilag mindkét fél egyetértését bírják, sőt, [ÜZLETI TITOK], a két fél pozíciójából fakadóan helyzetük, így az együttműködés feltételeire gyakorolt hatásuk is aszimmetrikus. Ezt támasztják alá különösen az alábbi körülmények:
- a Heineken Zrt. a vendéglátó üzletekkel történő szerződéskötés során mintaszerződéseket alkalmaz, amelyeket illetően [ÜZLETI TITOK]⁵⁶[ÜZLETI TITOK]⁵⁷;
 - [ÜZLETI TITOK];⁵⁸
 - [ÜZLETI TITOK],⁵⁹ [ÜZLETI TITOK],⁶⁰ [ÜZLETI TITOK];
 - [ÜZLETI TITOK];⁶¹
 - [ÜZLETI TITOK];
 - [ÜZLETI TITOK].⁶²
123. Az eljárás alá vontak vitatták a jognyilatkozat fogalmának értelmezését, túlságosan kiterjesztőnek találva azt, hogy abba az eljáró versenytanács a tényleges

⁵⁶ VJ/51-27/2021., VJ/51-28/2021.

⁵⁷ VJ/51-27/2021.

⁵⁸ VJ/51-28/2021.

⁵⁹ VJ/51-11/2021.

⁶⁰ VJ/51-27/2021.

⁶¹ VJ/51-11/2021.

⁶² VJ/51-11/2021.

sörbeszerzéseket is beleérti, még a nagykereskedőkön keresztüli beszerzést is. Az eljáró versenytanács elsődlegesen rámutat, hogy súlyosan félrevezető az eljárás alá vontak azon állítása (vö. 72. pont első francia bekezdés), miszerint az eljáró versenytanács egyenlőségi jelet tenne a jognyilatkozat és a tényleges sörbeszerzés közé, illetőleg hogy kizárólag a tényleges beszerzéseket értené jognyilatkozat alatt. Ezzel szemben az eljáró versenytanács a tényleges sörbeszerzéseket mint adásvételi szerződéseket – a jogi értékelésből kiolvashatóan – már előzetes álláspontjában is csak annyiban tekintette relevánsnak, amennyiben azok feltételeire, körülményeire az eljárás alá vontak és különösen is a jelentős piaci erejű gyártónak minősülő Heineken Zrt. befolyással bírtak (akár a Horeca megállapodás, akár más jognyilatkozat révén). Mindazonáltal jelen határozatában ezt az eljáró versenytanács a jognyilatkozat fogalmának értelmezése körében is igyekezett még egyértelműbbé tenni az érintett részek megszövegezése révén (ld. 121. pont), fenntartva, hogy a Kertv.-nek a jognyilatkozatra vonatkozó elvárásai, követelményei alkalmazása során – a Kertv.-ben foglalt definíció sajátosságaiból fakadóan – a vizsgálódást nem lehet kizárólagosan a Horeca megállapodásokra szűkíteni.

124. Az eljárás alá vontak kifogásolták továbbá, hogy az eljáró versenytanács a nagykereskedőkön keresztül történő beszerzést is releváns jognyilatkozatnak tekinti, miközben nem ad magyarázatot arra, hogy ezen jogviszonyban mely rendelkezések, körülmények minősülnek a Heineken Zrt. által alkalmazott vagy megkövetelt egyoldalú szerződési kikötésnek vagy jognyilatkozatnak. Az eljáró versenytanács e körben rámutat, hogy az a tény, hogy [ÜZLETI TITOK], egyértelmű bizonyítéka annak, hogy a nagykereskedő és a vendéglátó üzlet közötti jogviszony feltételeit részben a Heineken Zrt. határozza meg. Ismételten aláhúzza továbbá az eljáró versenytanács, hogy nem önmagában a nagykereskedőktől történő sörbeszerzéseket értékelte, hanem a Heineken Zrt. és a Horeca egység közötti jogviszonyt érintő körülmények együttesét, így teljességgel hibás az a következtetés az eljárás alá vontak részéről, hogy az eljáró versenytanács megközelítése olyan helyzetet eredményezne, amelyben egy együttműködési megállapodással nem rendelkező vendéglátó egység bármely kis- vagy nagykereskedőtől származó, a Heineken Zrt. által közvetve sem befolyásolt feltételek mellett történő beszerzései önmagukban a Kertv. 7/B. §-ának megsértését eredményeznék, amennyiben azok meghaladnák az adott vendéglátó üzlet teljes beszerzésének 80%-át.

A beszerzési arány Kertv. 7/B. §-ának való megfelelése

125. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy nem tehető olyan jognyilatkozat, amelynek értelmében a vendéglátó üzlet sörbeszerzésének több, mint 80%-a ugyanazon jelentős piaci erejű gyártótól származik. Mivel a jognyilatkozat fogalma a fentieknek megfelelően tágan értelmezendő, az eljáró versenytanács álláspontja szerint – összhangban a VI.1.1. fejezetben idézett jogalkotói szándékkal – a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése azt az elvárást fogalmazza meg, hogy a gyártó és a vendéglátó üzlet közötti jogviszonyban nem tanúsítható olyan magatartás, illetve nem alkalmazhatóak olyan kereskedelmi feltételek, amelyek célja vagy hatása, hogy valamely vendéglátó üzlet sörbeszerzésének több, mint 80%-a ugyanazon jelentős piaci erejű gyártótól származzon.

126. Az eljárás alá vontak vitatták, hogy a 7/B. § alapján a jognyilatkozatok célja vagy hatása vizsgálható lenne. Az eljáró versenytanács ugyanakkor fenntartja, hogy a jogszabály céljára is figyelemmel a rendelkezésnek nem adható olyan megszorító értelmezés, amely szerint csak a 80% feletti explicit elvárást tartalmazó szerződéses kikötések lennének tilalmazottak, hiszen akkor a jogszabály egyszerűen kijátszható, megkerülhető lenne különféle egyéb módszerek, ösztönzési technikák, kereskedelmi feltételek alkalmazásával. Ezt támasztja alá a jogszabályhely indokolása is, amely szerint annak célja a kizárólagos termékértékesítési szerződések visszaszorítása, azzal, hogy a kapcsolódó kedvezményeket, illetve az ingyenesen juttatott – reklámhordozó elemet tartalmazó – eszközöket nem kívánja betiltani, amennyiben azok a jogszabályi feltételeknek egyébként megfelelnek. Mindezekből az eljáró versenytanács szerint kiolvasható, hogy a jogszabály nem csak a *de jure*, hanem a *de facto* (kedvezmények, marketing támogatások révén elért) kizárólagosságot is tiltani rendeli.
127. A beszerzési arány Kertv. 7/B. §-ának való megfelelése körében az eljáró versenytanács elsődlegesen az együttműködési megállapodásban foglalt rendelkezéseket vizsgálta, ugyanakkor kitért a további, a szerződéses rendelkezések célját vagy hatását alátámasztó, azokat kiegészítő körülmények bemutatására és elemzésére is. A Heineken Zrt. és a Woda Bt. közötti együttműködés kapcsán az alábbi megállapítások tehetők.
128. A megállapodás [ÜZLETI TITOK]. [ÜZLETI TITOK] [ÜZLETI TITOK], hogy a Magyar Sörgyártók Szövetsége által kiadott 2019. évi éves jelentés⁶³ szerint a teljes magyarországi hordós kiszerezésű sör értékesítés volumene csak mintegy 3%-os elmaradást jelzett a 2018. évihez képest [ÜZLETI TITOK]. [ÜZLETI TITOK]
129. [ÜZLETI TITOK] [ÜZLETI TITOK] [ÜZLETI TITOK] az általa biztosított kedvezmény mértékeket egy másik sörgyár a tőle beszerzendő, jóval kisebb mennyiségre tekintettel nyilvánvalóan kevésbé volt képes tartani vagy meghaladni, különös figyelemmel arra, hogy nála még egy vagy több új sörcsap felszerelésének költségei is plusz kiadásként jelentkeztek volna. A Heineken Zrt. által biztosított kedvezmények jelentőségét mutatja, hogy azok összességében is jelentős súlyt képviseltek, a Woda Bt. teljes sörbeszerzései értékének nagyjából [ÜZLETI TITOK]-át tették ki. Mindezek okán megállapítható, hogy a kedvezmények mértéke és érvényessége együttesen arra ösztönözte a Woda Bt.-t, hogy [ÜZLETI TITOK] is a Heineken Zrt. csapolt sörtermékeiből elégítse ki, azaz csapolt sör tekintetében kizárólagosságra készített.
130. Az eljárás alá vontak cáfolták, hogy más sörgyár ne tudna vonzó kedvezményeket nyújtani akár kisebb volumen esetén is, melynek alátámasztására a Heineken Zrt. példájára hivatkoztak. Eszerint „*átlagosan és a Horeca egységek mintegy felében a Heineken termékek másodlagosak (azaz nincs mennyiségi vállalás, vagy a mennyiségi vállalás kevesebb, mint 50% a Heineken termékek esetében). Ezen úgynevezett másodlagos szerződések esetében, a Heineken Hungária átlagosan, országos szinten magasabb kedvezményeket kínál, mint azoknak a Horeca egységeknek, ahol a Heineken termékek elsődlegesek.*” Az eljáró versenytanács kérdésére a Heineken Zrt. ezen nyilatkozatával kapcsolatban azonban tisztázta,⁶⁴ hogy bár a másodlagos szerződések

⁶³ <https://www.sorszovetseg.hu/wp-content/uploads/2020/04/ev-es-jelentes-2019.pdf>

⁶⁴ VJ/51-88/2021.

keretében megajánlott kedvezmények átlagos hektoliterenkénti mértéke valóban magasabb volt, mint az elsődleges szerződések keretében nyújtott hasonló kedvezmények, azonban [ÜZLETI TITOK] Horeca üzleteken belül a másodlagos szerződéssel rendelkezők aránya minimális volt (2022-ben [ÜZLETI TITOK]%, 2023-ban [ÜZLETI TITOK]%).⁶⁵ Az is látható továbbá az adatokból,⁶⁶ hogy a másodlagos szerződéssel rendelkező Horeca egységek aránya ennél jóval magasabb volt ([ÜZLETI TITOK]%), ami arra utal, hogy közülük [ÜZLETI TITOK] csak kevesek részesülhettek. A Heineken Zrt. kifejtette, hogy [ÜZLETI TITOK] (fennáll annak a veszélye, hogy az üzlet nem tudja az összes terméket a megadott élelmiszerbiztonsági szabályoknak megfelelő határidőn belül értékesíteni, ami kereskedelmi veszteséget illetve elmaradt hasznot jelent számára), [ÜZLETI TITOK] erős alkupozícióval is rendelkezik, [ÜZLETI TITOK]. Mindezekre tekintettel az eljáró versenytanács arra a következtetésre jutott, hogy [ÜZLETI TITOK] nem ez tekinthető az általános gyakorlatnak, hiszen ez inkább csak [ÜZLETI TITOK], így nem cáfolja azt a normál üzleti gyakorlatban bevett megoldáson alapuló feltételezést, hogy alacsonyabb mennyiségek értékesítését a vállalkozások (gyártók, forgalmazók) jellemzően alacsonyabb kedvezményszintek biztosításával honorálják. Mindezek okán az eljáró versenytanács fenntartja, hogy a kedvezmények mértéke és [ÜZLETI TITOK] érvényessége [ÜZLETI TITOK] beszerzésre ösztönöz.

131. A Heineken Zrt. azzal is érvelt, hogy valójában amint a mennyiségi vállalás teljesül, a Horeca egység teljes egészében támadhatóvá válik, azaz a versenytársak a teljes leendő mennyiségre tekintettel adhatnak számára kedvező ajánlatot. Ezt azonban a szerződés szövege nem támasztja alá, mert [ÜZLETI TITOK]. A Woda Bt. és a Heineken Zrt. közötti szerződések [ÜZLETI TITOK]. Megjegyzendő továbbá, hogy a Heineken Zrt. maga érvelt azzal, hogy egy vendéglátó egység italkínálatának egyik napról a másikra történő teljes átalakítása jelentős költséggel és üzleti kockázattal jár, ami a beszállítót váltást, különösen a gyakori beszállítót váltást akadályozhatja.
132. A Heineken Zrt. emellett rendszeresen látogatja a Woda Bt. által üzemeltetett vendéglátó egységet, így nyilvánvalóan tisztában volt azzal, hogy a Nádas Sörözőben más sörgyártó vállalkozás sör csapja nincs felszerelve, minek okán más csapolt sör nem kapható. Ezáltal arról is folyamatosan meggyőződhetett, hogy a Woda Bt. a lekötött mennyiséget feltehetőleg – a kereslet jelentős visszaesését eredményező nem várt változás esetén – túl fogja teljesíteni, hiszen a teljes csapolt sör igényét a Heineken Zrt. termékeiből elégíti ki.
133. A Heineken Zrt. és a Woda Bt. közötti együttműködési megállapodások ezen túlmenően tartalmazták azt a kötelezettséget, hogy [ÜZLETI TITOK]. Ezt szemléletesen érzékelteti, hogy ezen palackos termékek 2022-ben a Woda Bt. teljes sörbeszerzésén belül [ÜZLETI TITOK]-ot, a Heineken Zrt. által a Woda Bt.-nek értékesített palackos / dobozos sörökön belül pedig [ÜZLETI TITOK]-ot képviseltek. Kiemelendő továbbá, hogy [ÜZLETI TITOK].
134. Tekintettel arra, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező sörgyártókkal együttműködő vendéglátó üzletek portfóliójának a csapolt sör általában is meghatározó részét képezi,

⁶⁵ Ld. VJ/51-88/2021. számú adatszolgáltatás (5) bekezdésben szereplő táblázata.

⁶⁶ Ld. VJ/51-88/2021. számú adatszolgáltatás (10) bekezdésben szereplő táblázata.

ami a Woda Bt. esetében is igaz, hiszen a csapolt sör beszerzése a teljes sörbeszerzésének [ÜZLETI TITOK]%-át tette ki a 2018-2022 közötti időszakban, a Heineken Zrt.-nek nyilvánvalóan tisztában kellett lennie azzal, hogy a fentebb ismertetett szerződéses konstrukció, és az abban meghatározott értékesítési feltételek szükségszerűen 80%-nál magasabb arányú beszerzést fognak előidézni a Nádas Söröző esetében a Heineken Zrt. termékeiből. Ahhoz ugyanis, hogy a teljes sörbeszerzésből a Heineken Zrt.-től független gyártótól származó termékek aránya elérje a 20%-ot, olyan jelentős mennyiséget kellett volna beszereznie a Woda Bt.-nek, ami – figyelemmel a Heineken Zrt. által előírt, a fogyasztói igények széles spektrumát lefedő [ÜZLETI TITOK], és annak a Heineken Zrt. előtt rendszeres látogatásai folytán ugyancsak ismert azon következményére, hogy a Woda Bt. csak kétféle idegen márkájú dobozos / üveges sört kínál – nyilvánvalóan kivitelezhetetlen volt. Az eljáró versenytanács számításai szerint ezen arány teljesítéséhez a Woda Bt.-nek ugyanis az idegen márkájú termékekből palackos / dobozos forgalmának [ÜZLETI TITOK]%-át kitevő volument kellett volna beszereznie,⁶⁷ miközben a legnagyobb forgalmú palackos / dobozos sör ([ÜZLETI TITOK]) is csak a Woda Bt. palackos / dobozos beszerzésének legfeljebb [ÜZLETI TITOK]%-át képviselte.

135. Mindezek összefoglalásaként megállapítható, hogy a Heineken Zrt. és a Woda Bt. között létrejött együttműködés Heineken Zrt. által alkalmazott, kialakított feltételei arra ösztönözték a Woda Bt.-t, hogy sörbeszerzéseinek 80%-ot meghaladó hányadát a Heineken Zrt. termékeiből valósítsa meg, azáltal, hogy

- a Heineken Zrt. jelentős kedvezményt biztosított [ÜZLETI TITOK];
- a Heineken Zrt. [ÜZLETI TITOK];

s ezt a következményt a Woda Bt. beszerzéseiről rendelkezésére álló naprakész nyilvántartásai, a Nádas Sörözőben tett rendszeres látogatásai alkalmával szerzett személyes benyomásai (így különösen a más csapolt sör forgalmazásának hiányára és a mindösszesen 2 féle idegen palackos / dobozos sör értékesítésére vonatkozó információi), valamint a csapolt és dobozos / üveges sörök megoszlására vonatkozó általános iparági, szakmai tapasztalatai alapján a Heineken Zrt. is észszerűen előre láthatta.

136. A fenti hatásokat tovább erősíti az a körülmény, hogy [ÜZLETI TITOK]. A vendéglátó üzletek továbbá a nagykereskedő általi napi szintű információátadás következtében ([ÜZLETI TITOK]) biztosak lehetnek abban, hogy a vállalások teljesülését a Heineken Zrt. folyamatosan nyomon követi, azaz a vendéglátó egységek folyamatosan kontroll alatt vannak. Ez még akkor is fegyelmező erővel bírhat, ha [ÜZLETI TITOK].

Az eljáró versenytanács eljárás alá vontak kifogásaival, észrevételeivel kapcsolatos álláspontja

137. Az eljáró versenytanács nem ért egyet az eljárás alá vontak azon álláspontjával, hogy a jogalkotó célja kizárólag a szerződésekben foglalt (kifejezett) kizárólagossági kikötések visszaszorítása lett volna, nem pedig a tényleges beszerzések és értékesítések befolyásolása. A jogalkotó célja ugyanis általában a kizárólagosság visszaszorítása volt, kizárólagosság alatt értve a 80%-ot meghaladó beszerzési arányt. Ellenkező esetben

⁶⁷ Az eljáró versenytanács a következőképpen becsülte meg a fenti adatokat. [ÜZLETI TITOK]

ugyanis, amennyiben pusztán a (kifejezett) kizárólagos szerződéses kikötések eltörlése lett volna a jogalkotó szándéka, a jognyilatkozat fogalma helyett csak a szerződést mint speciális jognyilatkozati formát nevesítette volna. A jogalkotó azonban a tágabb értelmű jognyilatkozat fogalmát használta, azért, hogy a kizárólagossághoz vezető egyéb – a szerződésbe foglalt kifejezett kizárólagosság megkerülését szolgáló – gyakorlatoknak és jogügyleteknek is elejét vegye.

138. Az eljáró versenytanács a fentiek alapján nem osztja az eljárás alá vontak azon álláspontját sem, hogy a GVH azon jogértelmezése, mely a kizárólagossági kikötéseken túl a tényleges értékesítésre is vonatkoztatja a Kertv. 7/B. §-át, sértené az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogállamiság követelményét, amely az előreláthatóság és kiszámíthatóság szükségességét is magában foglalja. Egyrészt, ahogyan azt az eljáró versenytanács fentebb egyértelművé tette, a tényleges értékesítéseket nem *en bloc*, hanem csak annyiban tekintette relevánsnak, amennyiben azok feltételeire a jelentős piaci erejű gyártó hatást gyakorolt (pl. a konkrét esetben [ÜZLETI TITOK]). Másrészt, a hazai sörgyárak, köztük a Heineken Zrt. korábban is alanya volt már a Horeca szektorba irányuló értékesítési gyakorlatokat vizsgáló versenyfelügyeleti eljárásnak, amelyben – bár más jogalapon – szintén a kizárólagosság kérdése képezte vizsgálat tárgyát, s amely a vendéglátó üzletekkel kötött megállapodásokat ugyancsak az azok eredményeképp előálló helyzet fényében, ún. hatás-alapú megközelítésben elemezte. A Tptv. 11. §-a illetve az EUMSz. 101. cikke szerinti vizsgálat során a fókusz a teljes Horeca piacra gyakorolt hatás képezte, míg a Kertv. 7/B. §-ának alkalmazásában a hatás az egyedi vendéglátó üzletek szintjén értelmezendő. Végezetül, maga a Kertv. 7/B. §-át beiktató módosítás hivatalos indokolása is utal a hatás jelentőségére, amikor megállapítja, hogy a javaslat a nagy gyártók kizárólagos megállapodásaival lekötött jelentős forgalom okozta „*versenyt korlátozó hatást csökkenti a kisebb piaci szereplők (például a kisüzemi söröződé) javára*”. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság több ízben is kifejtette,⁶⁸ a jogszabályok értelmezése a közigazgatási szervek joga és kötelessége, melynek értékelése a közigazgatási határozatot vagy végzést felülbíráló bíróság feladata. Az eljáró versenytanács vitatja, hogy az előbbieken ismertetett jogértelmezése *contra legem* jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelentene, hiszen a kifejtettek értelmében a tényleges helyzet értékelésének szükségessége az ösztönöztség feltáráásával összefüggésben merül fel, s ekként a szerződéses kikötéseknél tágabb értelmű jognyilatkozat fogalom használatának egyenes következménye.
139. A fentiekből fakadóan önmagában nem meghatározó az, hogy [ÜZLETI TITOK], hiszen az eljárás alá vontak közötti jogviszony eredményeként a Woda Bt. tényleges beszerzéseinek 80%-ot jóval meghaladó aránya származik a Heineken Zrt. és vállalatcsoportja, mint gyártó termékeiből (ld. III.3.3. fejezet), amely a jogviszony feltételeire, körülményeire vezethető vissza. Az eljáró versenytanács tehát nem önmagában a Horeca egység 80% feletti tényleges beszerzését kifogásolja, hanem azt, hogy erre a helyzetre azért került sor, mert a Woda Bt. és a Heineken Zrt. közötti jogviszony üzleti, kereskedelmi feltételei erre ösztönözték a vendéglátó üzletet. „*A beszerzési arány Kertv. 7/B. §-ának való megfelelése*” című fejezetben foglalt értékelés súlyos félreértelmezése az az eljárás alá vonti következtetés, hogy az eljáró

⁶⁸ 23/2018. (XII. 28.) AB Határozat, 3090/2015. (V. 19.) AB Határozat

versenytanács pusztán a tényleges beszerzés 80%-ot meghaladó arányát róná az eljárás alá vont vállalkozások terhére. Az eljáró versenytanács ismételten hangsúlyozni kívánja, hogy a vizsgálat által végzett számítások azt mutatták ki, hogy a Woda Bt. a Heineken Zrt. termékein kívül csak a Dreher Zrt. vállalatcsoportjának termékeit szerezte be a vizsgált időszakban, azt is csak elenyésző mértékben, amely helyzet – a fentebb részletesen kifejtettek értelmében – a Woda Bt. és a Heineken Zrt. közötti üzleti kapcsolat alapvetően a Heineken Zrt. által meghatározott feltételeinek piaci következményeként alakult ki, s amelynek bekövetkeztét a Heineken Zrt.-nek professzionális piaci szereplőként szükségszerűen előre kellett látnia. Mivel a Kertv. 7/B. § (3) bekezdésében foglalt kivételi szabály a jelen esetben nem alkalmazandó, hiszen a Woda Bt. csapolt sörből csak a Heineken Zrt. (illetve vállalatcsoportja) mint gyártó termékeit szerzi be, így megállapítható, hogy az eljárás alá vontak megsértették a Kertv. 7/B. §-ának (1) bekezdését.

140. A Heineken Zrt. kifejtette, hogy őt nem terheli semmilyen felelősség a tekintetben, hogy az általa közvetlenül vagy nagykereskedőn keresztül kiszolgált vendéglátó üzlet ténylegesen mennyi és milyen sört szerez be, ráadásul a %-os beszerzési arány folyamatosan változik. Továbbá, a Kertv. nem írja elő a tényleges értékesítés nyomán követésének kötelezettségét, a Heineken Zrt.-re ilyen kötelezettség hártása Alaptörvényellenes. E körben az eljáró versenytanács elismeri, hogy a Kertv. közvetlenül nem ír elő nyomon követési kötelezettséget, ugyanakkor az eljáró versenytanács nem is ennek hiányát tekinti a Kertv. megsértésének, hanem a felek közötti jogviszony feltételei által teremtett, predesztinált azon helyzetet, amely a vendéglátó üzletet 80%-ot meghaladó arányú (tényleges) beszerzésre ösztönzi. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdése ezen szabály betartását a felek együttes felelősségévé teszi, hiszen a jogszabály szövege nem tartalmaz alanyt, így az állítmány általánosan, mindenkire vonatkozik. Megjegyzendő továbbá, hogy a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése a jognyilatkozat fogalmának (7) bekezdés b) pontja által bevezetett definíciójára utalással kifejezetten hivatkozik a jelentős piaci erejű gyártóra, így a gyártó felelőssége ezen az alapon sem vitatható. Végezetül kiemelendő, hogy a Heineken Zrt. és a Woda Bt. közötti – 80%-nál nagyobb arányú beszerzésre ösztönző – jogviszony feltételeit a 122. pontban írtakkal összhangban elsősorban a jelentős piaci erővel rendelkező sörgyár határozza meg, így felelőssége már csak emiatt is megkérdőjelezhetetlen.
141. Ami a beszerzési arányok alakulását illeti, az eljáró versenytanács nem vitatja, hogy a tárgyévi tényleges beszerzési arányok év közben folyamatosan változhatnak. A jogszabály éppen ezért nem is a beszerzési arány folyamatos szinten tartását írja elő, hanem a tárgyévi éves adatra vonatkozóan határoz meg elvárásokat. Mivel ennek betartása vagy be nem tartása explicit szerződéses kikötés hiányában csak utólag állapítható meg egzakt módon, a jogszabályt ténylegesen betartani szándékozó sörgyártó vállalkozás, azaz a Heineken Zrt. akkor járt volna el a megfelelő módon, kellő körültekintéssel és prudensen, ha a vendéglátó egységgel olyan jogviszonyt alakított volna ki, amely nem ösztönöz 80% feletti beszerzésre, azaz amelynek célja, hogy biztosítsa az előírt célérték teljesülését, vagy legalábbis a lehető leginkább képes legyen azt megközelíteni. Az eljárás alá vontak e körben kifogásolták, hogy az eljáró versenytanács álláspontja nem következetes, amikor hol a tényleges beszerzési arány 80% alatt tartását, hol ennek a célértéknek a megközelítését várja el az eljárás alá vontaktól. Az eljáró versenytanács ugyanakkor rámutat, hogy az elsődleges elvárás a

80% feletti beszerzést ösztönző körülmények, feltételek elkerülése és az ennek megvalósításához szükséges intézkedések meghozatala. Mivel azonban a tényleges arány csak utólag állapítható meg, illetve az ösztönző mechanizmusok módosításának következményei nem jelezhetők előre teljes pontossággal, az alkalmazott megoldások akkor is elegendőek lehetnek a jogsértés elkerülésére, ha elvileg alkalmasak a célérték teljesítésére, annak elérése érdekében minden észszerűen elvárható intézkedést, biztosítékot (pl.: szükség esetén év közbeni korrekciókat) tartalmaznak.

142. A 80%-os arány túllépését megakadályozó intézkedésre vagy legalább ezirányú törekvésre a Heineken Zrt. részéről ugyanakkor nem került sor, így a jogsértésért a Heineken Zrt. felelőssége is fennáll, különös figyelemmel arra, hogy a Horeca egységgel fennálló jogviszony főbb feltételeit a Heineken Zrt. alakította ki (vö. 122. pont).
143. Mivel a jogalkotó a Kertv.-nek egyébként megfelelő kedvezményeket, támogatásokat nem kívánta megtiltani, egy lehetséges megoldásként merülhetett volna fel a 80%-os célérték teljesítésére, ha a Heineken Zrt. a naptári év elején kezdeményezte volna a Woda Bt.-nél, hogy határozzák meg közösen a vendéglátó egység adott évre várható sörbeszerzésének teljes volumenét (például [ÜZLETI TITOK] a korábbi évek forgalmi adataiból kiindulva), és megállapodtak volna abban, hogy adott évi együttműködésük tárgyát ezen teljes mennyiség 80%-át elérő volumen beszerzése képezi. Ezen volumen elérését követően a Heineken Zrt. a továbbiakban nem szolgálja ki a Woda Bt.-t, vagy – a rendszer rugalmasságának megőrzése érdekében – csak akkor, ha a Woda Bt. megalapozottan be tudja mutatni, hogy a naptári évi teljes beszerzése meg fogja haladni az előzetesen tervezett mennyiséget. Hasonló módon kezelhető a fordított eset is, azaz ha az időarányos teljesítés alapján a tervezettnél alacsonyabb beszerzendő sörmennyiség prognosztizálható, akkor az a 80%-os korlát alapjául szolgáló érték módosítását teheti szükségessé. Ezt akár a vendéglátó egység, akár a Heineken Zrt. képes lehet felmérni – a Heineken Zrt. például [ÜZLETI TITOK], általa egyébként is alkalmazott módszer megfelelő adaptálásával. Ez a megoldás – tekintettel a szállítás megtagadásának meglehetősen radikális jellegére, és egy ilyen intézkedés felekre gyakorolt, Heineken Zrt. által részletesen ismertetett esetleges negatív következményeire – az eljáró versenytanács álláspontja szerint kellő ösztönző erőt képviselt volna az eljárás alá vontak számára, hogy a jogviszony teljes időtartama alatt törekedjenek arra, hogy beszerzéseik / értékesítéseik tekintetében a 80%-os jogszabályi elvárás összességében teljesülhessen. Az előzetes álláspontban ismertetett felvetés tehát nem a szállítások leállításának mindenképpen szükségességét vetítette előre, hanem egy olyan alternatívát kívánt felvázolni, amely hozzájárulhat a jogszabályi rendelkezések betartásának elősegítéséhez, azáltal, hogy
- nem egy folyamatosan változó beszerzési arányhoz, hanem egy előzetesen tervezett konkrét mennyiséghez igazítja a felekre vonatkozó elvárásokat;
 - az előzetesen tervezett konkrét mennyiségtől való rugalmas eltérésre indokolt esetben lehetőséget biztosít;
 - kiküszöböli az utólagos ellenőrzésből fakadó problémákat, azaz azt, hogy az a visszamenőleges korrekcióra alkalmatlan, illetőleg az időközben lejárt szerződések esetében a kikényszeríthetőséget sem garantálja;

- nem igényli más vállalkozásokra vonatkozó érzékeny üzleti információk átadását;
- a kiszolgálás megtagadásának fenyegetése révén kellően erős ösztönzöttséget teremt a megfelelésre.

144. Az eljáró versenytanács az előzőekben kifejtettek okán nem ért egyet az eljárás alá vontakkal abban, hogy az előzetes álláspontban felvázolt megoldás jogellenes, lehetetlen és önellentmondásos lenne, az alábbiakra figyelemmel.

- A lehetetlenség kapcsán felhozott kifogások ugyanis nem validak, hiszen sem a tényleges arány aktuális állásának ismerete nem szükséges a megvalósításához (tekintve, hogy konkrét tervezett mennyiséghez történik a viszonyítás), se utólagos, a szerződés lejárta követő ellenőrzést nem igényel.
- Mivel a versenytársakkal kapcsolatos információcserét sem tesz szükségessé, így a jogellenességre vonatkozó kifogás is alaptalan.
- Szintén megalapozatlan a jogellenesség állítása arra hivatkozással, hogy a szállítások megtagadása súlyos vertikális korlátozást valósítana meg, hiszen egyrészt a kiszolgálás megtagadása nem egy szükségszerűen bekövetkező eleme a javaslatnak, hanem egy olyan „fegyelmező erőt” képviselő, kizárólag végső megoldásként („last resort”) alkalmazható eszköz, amelynek szerepe, hogy a folyamatos megfelelésre irányuló törekvéseket elősegítse, ösztönözze. (Éppen ezért a szállítások megtagadására a gyakorlatban vélhetően nem is kerülne sor, így irreleváns, hogy az egyik napról a másikra történő márkaváltás milyen negatív következményekkel járhat.⁶⁹) Emellett a passzív értékesítés tilalmába ütközés azért sem valósulhat meg, mert e tilalom az azonos vagy különböző forgalmazási szintek szereplői közötti verseny korlátozásának kordában tartását szolgálja, a szóban forgó esetben azonban az értékesítés – szélsőséges esetben való – megtagadására nem a (márkán belüli) verseny korlátozása, hanem éppen ellenkezőleg, a gyártók (márkák) közötti verseny fokozása érdekében kerülhetne sor, az ideiglenesen jogszerűtlenné vált forgalmazónak történő szállítások felfüggesztésével (így ez a helyzet analógnak tekinthető ahhoz a szituációhoz, hogy a szelektív forgalmazási rendszerben a nem engedélyezett forgalmazók kiszolgálásának megtagadása megengedett, legyen szó akár aktív, akár passzív értékesítési formáról).
- Az eljáró versenytanács szerint ellentmondás sem azonosítható a felvetés kapcsán, hiszen a folyamatában történő korrekció éppen azért lehetséges, mert az ellenőrzésre nem utólag, a tényleges mennyiségek alapján, hanem év közben, a tervezett mennyiségekhez történő viszonyítás révén kerül sor.

Az eljáró versenytanács továbbá hangsúlyozni kívánja, hogy az előző pontban ismertetett megoldást csak egy elvi lehetőségként vetette fel, a Kertv. előírásainak azonban az eljárás alá vontak más módon is megfelelhetnek (pl. kisüzemi sör csapon történő folyamatos értékesítésével, vagy bizonyos szerződéses kikötések, kereskedelmi feltételek módosításával, eltörlésével, amennyiben biztosított, hogy a jogviszony

⁶⁹ Megjegyzendő továbbá, hogy teljes márkaváltás egyébként sem feltétlenül lenne szükséges, hiszen nem a szerződés / Horeca-megállapodás felmondásáról lenne szó, csak a szállítások adott naptári év végéig tartó, ideiglenes felfüggesztéséről, ráadásul ez nem is érné váratlanul egyik felet sem, hiszen az előzetesen kifizetett mennyiség elérése az értékesítési, beszerzési adatok alapján mindkettejük számára előre látható, így arra kellő időben felkészülhetnének.

körülményei, feltételei nem ösztönzik a Horeca egységet 80%-ot meghaladó arányú beszerzésre).

145. A jognyilatkozat fogalmának tág értelmezése folytán a vendéglátó üzlet és a sörgyár közötti jogviszonyt befolyásoló valamennyi körülmény együttes értékelésének szükségessége miatt az eljáró versenytanács nem tulajdonított jelentőséget a Heineken Zrt. azon védekezésének, hogy az ágazati vizsgálati jelentés is azt állapította meg, hogy a jelentősebb italforgalmazó cégek szerződéseik szövegét alapvetően hozzáigazították a Kertv. 2020 decemberében elfogadott új előírásaihoz. Megjegyzendő továbbá, hogy az ágazati vizsgálatban nem egyes konkrét szerződések vizsgálatára, hanem a szerződésminták áttekintésére került sor, ráadásul az a körülmény, hogy a szerződésekből, mintákból a kifejezett korlátozó kikötések kikerültek, nem feltétlenül jelenti azt, hogy a fennmaradó rendelkezések önmagukban vagy együttes hatásuk eredményeként ne ösztönözhetnének 80%-ot meghaladó beszerzésre, ahogyan azt a Heineken Zrt. is elismerte észrevételeiben, amikor azt elemezte, hogy [ÜZLETI TITOK] függetlenül előállhat olyan helyzet, hogy egy vendéglátó üzlet csak egyetlen gyártó csapolt sörét tartja, mert olyan jó kedvezményekben részesül.
146. Az eljáró versenytanács ismételten rámutat, hogy a Heineken Zrt. és a Woda Bt. közötti együttműködési megállapodás is számos olyan elemet tartalmaz, amelyek – legalább együttes hatásuk révén – alkalmasak arra, hogy a Woda Bt.-t a Heineken Zrt. termékeinek jelentős, 80%-ot meghaladó arányú beszerzésére ösztönözzék. A megállapodás szerint ugyanis
- [ÜZLETI TITOK];
 - [ÜZLETI TITOK];
 - [ÜZLETI TITOK] más gyártó csapolt sörének kínálata ellen hat;
 - [ÜZLETI TITOK] a fogyasztói igények nagyrészt a Heineken Zrt. termékeiből kielégíthetők, [ÜZLETI TITOK];
 - [ÜZLETI TITOK].
147. Az eljárás alá vontak szerint az eljáró versenytanács nem bizonyította, hogy a 80% feletti tényleges beszerzés a fentiek eredményeként állna elő. Az eljáró versenytanács ezzel szemben rámutat, hogy mind előzetes álláspontjában, mind jelen határozatában részletesen levezette a kifogásolt rendelkezések 80% feletti beszerzésre ösztönző hatását (ld. 128-136. pontok). Mivel az ösztönző hatás ekként logikai úton belátható, irreleváns az a hivatkozás, hogy a Horeca egység beszerzési döntéseit más tényezők is befolyásolhatják.
148. A fentiekkel összhangban az eljáró versenytanács nem ért egyet az eljárás alá vontak azon érvelésével, hogy [ÜZLETI TITOK]. A más forrásból történő beszerzést ugyan kifejezett korlátozás vagy adminisztratív kikötés nem akadályozza, ám [ÜZLETI TITOK] kedvezmények [ÜZLETI TITOK] egy jóval magasabb, [ÜZLETI TITOK] volument feltételezve kerültek meghatározásra, amelyek reprodukálása a más gyártók által elérhető alacsonyabb volumenre tekintettel – a kiemelkedően magas forgalmú, nagy vásárlóerejű fogyasztókkal rendelkező vendéglátó üzletek kivételével – nem valószínűsíthető. A Heineken Zrt. által megadott adatok alapján az is látható, hogy a magas kedvezmények nyújtása nem elsődleges beszállítóként a Horeca egységeket csak

viszonylag kis számban érinti. A kedvezmények volumenfüggő jellegét az is alátámasztja, hogy a Heineken Zrt. és a Woda Bt. közötti megállapodás maga is akként rendelkezik, hogy [ÜZLETI TITOK].

149. Az eljáró versenytanács nem ért egyet az eljárás alá vontak azon álláspontjával sem, hogy [ÜZLETI TITOK]. [ÜZLETI TITOK] [ÜZLETI TITOK]
150. Az eljárás alá vontak szerint az eljáró versenytanács a fentiekkel közvetve azt is állítja, hogy a versenytársak számára egyenlő feltételek csak akkor lennének biztosíthatók, ha a Heineken Zrt. legfeljebb a Horeca egység teljes beszerzési kapacitásának 50%-át kötné le, ami viszont ellentmond a Kertv.-ben szereplő 80%-os korlátnak, annál sokkal szigorúbb feltételt képvisel. Az eljáró versenytanács ezzel kapcsolatban kiemeli, hogy az eljárás alá vontak érvelése ismét torzít abban az értelemben, hogy az egyik szerződéses kikötéssel (ti. [ÜZLETI TITOK]) kapcsolatos megállapítást önmagában, kontextusából kiragadva értékeli, miközben az eljáró versenytanács több körülmény, tényező együttes hatásaként jutott arra a következtetésre, hogy a Woda Bt. és a Heineken Zrt. közötti jogviszony feltételei, jellemzői a vendéglátó üzletet 80% feletti beszerzésre ösztönzik.
151. A Heineken Zrt. hivatkozott arra is, hogy [ÜZLETI TITOK]. Ezzel kapcsolatban az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a [ÜZLETI TITOK]. [ÜZLETI TITOK]
152. A Heineken Zrt. kifejtette továbbá, hogy [ÜZLETI TITOK]. Álláspontja szerint éppen ellenkezőleg, az lenne problémás, ha a vállalt mennyiség túlteljesítése vonna maga után szankciót (kedvezmény megvonást vagy visszafizetést), mivel így a vendéglátó egység csak drágábban tudná beszerezni a hordós sört. Szintén áremelkedést okoz, ha a vendéglátó egységeket drágább kisüzemi sörök beszerzésére kényszeríti a jogalkotó / jogalkalmazó, különösen, hogy ezekre nincs valós fogyasztói igény, minőségükkel kapcsolatban fenntartások fogalmazhatóak meg, és az áruk is jelentősen magasabb. E körben az eljáró versenytanács rámutat, hogy a kisüzemi sörök ára, típusa (ebből kifolyólag eltarthatósága) széles skálán mozog, így nem tehetők általános érvényű megállapítások. A kereslet / beszerzések növekedése továbbá méretgazdaságossági előnyöket hordozhat a jelentős piaci erővel nem rendelkező sörgyárak számára is, ami az árak csökkenését eredményezheti, s ez a fogyasztói igények növekedéséhez is hozzájárulhat. A további sörtermékek beszerzése emellett nem csak csapolt sörök vonatkozásában valósulhat meg, a szerződéses kapcsolatok kiépítését pedig elősegítheti, ha az egyéb sörtermékek beszerzését is a nagykereskedelmi partneren keresztül lehet bonyolítani. Márpedig a vendéglátó egységek irányából érkező jelentős érdeklődés a nagykereskedőket is arra sarkallhatja, hogy portfóliójukat kisüzemi sörökkel egészítsék ki, hozzájárulva ezzel a választék bővítéséhez. Megjegyzendő mindazonáltal, hogy a jogszabály nem zárja ki annak lehetőségét sem, hogy a második gyártó termékeiként felkínált sörök ne kisüzemi sörfőzdéből, hanem egy másik jelentős piaci erejű szolgáltató portfóliójából származzanak, a Woda Bt. és a Heineken Zrt. közötti kapcsolatrendszer azonban ezzel szemben is ellenőztönzőként hat.
153. Az eljárás alá vontak által előadott, EU-jogba ütközéssel kapcsolatos érvekkel összefüggésben az eljáró versenytanács az alábbiakat kívánja rögzíteni. Az EUMSZ. 34. cikke szerinti áruk szabad mozgásának elve az eljáró versenytanács szerint nem sérül, hiszen tagállamokon átnyúló forgalom korlátozása fel sem merül, éppen ellenkezőleg, a Horeca egységek lekötöttségének csökkentése, támadhatóságának növelése más

tagállambeli forgalmazók lehetőségeit is bővítheti, teret és ösztönzöttséget teremthet ugyanis számukra Magyarországra irányuló exporttevékenység megkezdésére, fokozására, ami az áruk szabad mozgását egyértelműen alátámasztja. Ehelyütt is szükséges továbbá hangsúlyosan aláhúzni, hogy az eljáró versenytanács nem kívánja előírni a Heineken Zrt. számára a sörértékesítéssel való felhagyást a Woda Bt. irányába (sem pedig más viszonylatban), illetőleg ilyen elvárást nem is támaszt feljük, az általa egy lehetséges megoldásként felvázolt konstrukcióban a sörértékesítés ideiglenes felfüggesztése sokkal inkább egy mindkét fél számára a folyamatos megfelelés zálogát biztosító fenyegetésként, semmint reálisan bekövetkező intézkedésként szerepel, különösen akkor, ha az eljárás alá vontak az adott év vonatkozásában kellő alaposággal mérték fel az előző évi adatok alapján a fogyasztási szokásokat.

154. Szintén nem sérti a Kertv. fentiek szerinti értelmezése az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. cikkében foglalt, az Európai Unió Bíróságának kialakult gyakorlata által kimunkált értelemben vett vállalkozás szabadságának elvét, amely korlátozható alapjog. A Kertv.-ben a jelentős piaci erejű gyártókra előírt szabályozás célja ugyanis a gyártók közötti verseny lehetőségének erősítése, a verseny szabadsága pedig az Európai Unió által is elismert és elérni kívánt olyan közérdekű cél,⁷⁰ amely a tulajdonjognak és a vállalkozás szabadságának, illetve a szerződéses szabadságnak az arányos korlátozását jelenti. A Tanács a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló 1/2003/EK rendelete (2002. december 16.) a 3. cikk (2) bekezdésében kimondja továbbá, hogy a tagállamok nem akadályozhatók meg abban, hogy a saját területükön szigorúbb nemzeti jogszabályokat alkalmazzanak a vállalkozások által folytatott egyoldalú magatartás tilalmára vagy szankcionálására. Tekintettel arra, hogy a Kertv. 7/B. §-ában foglalt rendelkezések éppen ezt a célt szolgálják, megállapítható, hogy összhangban áll az EU-joggal az, hogy a vállalkozás szabadságát, s ezen belül a szerződési szabadságot egyes magatartások esetén a nemzeti jog erőteljesebben korlátozza. Megjegyzendő e körben, hogy az Európai Bíróság gyakorlatában⁷¹ még a szerződés megszüntetésére vonatkozó kötelezettség előírása is az EU-joggal konformnak bizonyult, azáltal, hogy „*pontosította a szerződési szabadság azon korlátait, amelyek az EK-Szerződés és az EGT-Megállapodás közvetlenül alkalmazandó versenyjogi előírásaiból minden versenyszereplőre egyaránt kötelezőek. A vállalkozások (pozitív) szerződési szabadsága ugyanis véget ér az EK 81. cikk (EGT-Megállapodás, 53. cikk) értelmében vett versenykorlátozó célú vagy ilyen következménnyel járó szerződés megkötésénél, vagy ha egy vállalkozás szerződés révén visszaél az EK 82. cikk (EGT-Megállapodás, 54. cikk) értelmében vett erőfölényével.*”⁷²
155. Végezetül, az eljárás alá vontak kifogásolták a jelen eljárásban tett megállapítások és az ágazati vizsgálat jelentésében megfogalmazott következtetések közti ellentmondást. Az ágazati vizsgálati jelentés ugyanis azt tartalmazza, hogy a Horeca egységek kínálata megfelel a fogyasztói elvárásoknak, új beszállítói kapcsolatok kiépítése

⁷⁰ Az Európai Unió Bírósága több döntésében elismerte, hogy az EU gazdasági alkotmányának alapvető elve a verseny (ld. pl. C-453/99. sz. ügy: Courage kontra Crehan; ECLI:EU:C:2001:465). Ez tükröződik az EUMSZ. 3. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglalt azon rendelkezésben is, miszerint az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a belső piac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítása tekintetében.

⁷¹ Ld. pl. C-441/07. P. sz. ügy: Európai Közösségek Bizottsága kontra Alrosa Company Ltd.; ECLI:EU:C:2009:555.

⁷² Ld. Kokott főtanácsnok véleményét az említett C-441/07. P. sz. ügyben.

költségnövekedést okozna, és sikeresnek tűnik a Kertv. módosításának azon törekvése, hogy visszaszorítsa a kizárólagos termékértékesítési szerződéseket, ami önmagában alkalmas arra, hogy elősegítse a kisebb italforgalmazók piacra lépését. Ezzel kapcsolatban az eljáró versenytanács ismételten rámutat, hogy az ágazati vizsgálatban a teljes piacra vonatkozó összkép került megvizsgálásra, de az ágazati vizsgálat intézménye nem alkalmas arra, hogy egyedi jogviszonyok minden releváns körülményét, azok hatását részleteiben feltárja. Az ágazati vizsgálat jelentése kifejezetten rögzíti is (70. o.), hogy „[a]z új törvényi előírások értelmezése nem képezheti tárgyát a jelen ágazati vizsgálatnak. Ellenben azt kifejezetten célul tűzte ki a GVH a vizsgálat során, hogy feltárja, hogyan viszonyulnak a piaci szereplők az új szabályozáshoz, milyen kapcsolódó tapasztalatokkal rendelkeznek, és érdemben hogyan hatott a Kertv. módosítása üzleti gyakorlatukra.” Ennek megfelelően nem feltétlenül hordoz ellentmondást az, ha egy versenyfelügyeleti eljárásban a hatóság az egyedi ügyet illetően a piac egészére vonatkozó megállapításoktól eltérő következtetésre jut. Emellett, az ágazati vizsgálat jelentését az eljárás alá vontak egyoldalúan idézik, és elsiklanak az olyan megállapítások mellett, mint például:

- „az ágazati vizsgálat tapasztalatai igazolták azt a – piacon egyébként széles körben ismert és elterjedt – kezdeti feltételezést, hogy a nagy italforgalmazó vállalkozások valamennyi italkategóriában olyan támogatásokban és kedvezményekben részesítik a Horeca egységeket, amelyek érdemben hozzájárulnak ezek működőképességéhez, ugyanakkor több szempontból is 'röghöz köthetik' a vendéglátósokat, és nehezhíthetik a kisebb italforgalmazók számára a piacra történő belépést” (5., 78. o.);
- „a GVH javasolja a piaci szereplőknek, hogy (...) ügyeljenek (...) az olyan szerződési konstrukciók elkerülésére, amelyek ténylegesen ahhoz vezethetnek, hogy az adott italkategórián belül egy vendéglátóhely összes beszerzése lekötésre kerül” (6., 81. o.);
- „A nemzeti versenyhatóság azt tapasztalta, hogy a forgalmazás során széles körben elterjedt és alkalmazott értékesítési feltételek megnehezíthetik, hogy a vendéglátóipari egységek italforgalmazó partnert váltsanak, illetve csökkenthetik erre való hajlandóságukat. Ezek a piaci folyamatok pedig tovább erősítik egyes forgalmazók – különösen a széles termékportfólióval, jelentős szállítási kapacitásokkal és népszerű márkák forgalmazási jogával rendelkező vállalkozások – piaci helyzetét, egyúttal számos termékkategória esetében a kisebb tőkeerővel, termékválasztékkal és kapacitással bíró piaci szereplők számára megnehezíthetik az alkoholos és alkoholmentes italtermékek magyarországi vendéglátóipari egységekbe történő forgalmazásának piacára való belépést.” (11. o.);
- „a forgalmazóktól kapott mennyiségi kedvezmények teljesítése veszélybe kerülhet, ha egy másik forgalmazó termékét is felveszik az itallapra, ezért sokszor nem látnak lehetőséget az új termékek bevezetésére. A forgalmazók szerint a mennyiségi, forgalmi és marketingkedvezmények sok esetben előre kerülnek elszámolásra, a forgalmazóhoz kötve a Horeca egységeket. Az sem ritka, hogy a megállapodás sikertelen teljesítése esetén a kötbér elkerülése érdekében a vendéglátóegység kénytelen meghosszabbítani a partneri kapcsolatot.” (22. o.);
- „A GVH megkeresésére a Horeca egységeket tömörítő szervezetek válaszukban több ilyen, forgalmazóváltással kapcsolatos nehézséget is megfogalmaztak. Egyrészt, a szerződések döntő többsége határozott időre szól és kikötéseket tartalmaz a

forgalomra vagy a marketingmegjelenésekre vonatkozóan. Ezek vállalása esetén a forgalmazók gyakran már előre támogatásokat nyújtanak, így a szerződés idő előtti felbontására csak a támogatások visszafizetésével van lehetőség. Szintén csökkentik a váltási hajlandóságot azok a speciális akciók és kedvezmények (pl. matrica- és pontgyűjtés), melyeket bizonyos termékvolumen elérése esetén kapnak a vendéglátóhelyek, hiszen növelik az egyes termékek iránti elköteleződésüket.” (23. o.)

- *„A forgalmazók által biztosított eszközök, berendezések és közvetlen anyagi támogatások a hazai vendéglátóhelyek többségének jelentős segítséget nyújtanak (ez alól talán csak a magas presztízsű vendéglátóhelyek jelentenek kivételt, melyek kifejezetten kerülik a márkajelzett eszközök használatát). E támogatások legtöbbször már az üzletnyitás fázisában megjelennek. Ellenszolgáltatásként legtöbbször marketingaktivitásokat és előre meghatározott termékmennyiség vásárlását vállalják a vendéglátóhelyek az italforgalmazók felé. [...] A GVH a vizsgálat fényében úgy értékeli, hogy az ilyen típusú támogatások természetükből fakadóan ahhoz vezetnek, hogy a Horeca egységek elköteleződnek az azokat biztosító italforgalmazó cégek irányába, ebből pedig egyenesen következik az a piaci jelenség, hogy a kisebb italforgalmazók komoly belépési korlátokkal szembesülnek a legtöbb italszegmensben, hiszen nem képesek a nagyokhoz hasonló működési támogatást kínálni a vendéglátóipari egységeknek. Ez a jelenség országszerte elterjedt [...]” (78. o.)*
- *„A GVH ehhez kapcsolódóan egy olyan egyensúlyi helyzet kialakítását tartaná fontosnak, amelyben a Horeca egységeknek nyújtott italforgalmazói támogatások fenntartásával továbbra is megmaradnának az azoknak köszönhető, fent ismertetett hatékonysági előnyök, ugyanakkor a támogatásokhoz kapcsolódó elvárások, a vendéglátóhelyeket terhelő kötelezettségek versenykonform módon kerülnének kialakításra. Ennek során pedig a lehető legszélesebb körben tennék lehetővé mind az italforgalmazók, mind a Horeca egységek közötti versenyt. Az ágazati vizsgálat tapasztalatai alapján ebben a körben széles tere lehet még a versenybarát konstrukciók kidolgozásának.” (79. o.)*
- *„Számos olyan italbeszerzési szerződés került benyújtásra a vizsgálat során, amelyek a Horeca egység számára meghatározott mennyiségre vagy az összes értékesítésen belül elért százalékos arányra vonatkozó mennyiségi vállalást tartalmaztak. A fent bemutatott értékelési keret mentén a GVH belátja azt, hogy az ilyen típusú vállalások és a hozzájuk kapcsolódó ellentételezés olyan hatékonysági előnyökkel járhat (pl. alacsonyabb fogyasztói árak), amelyek végső soron versenyt és fogyasztói előnyöket (pl. alacsonyabb árak, bővebb választék) generálhatnak. A szerződő feleknek azonban fokozottan kell ügyelniük arra, hogy az egyéb szerződéses feltételek (pl. kötbérikötések, a mennyiségi vállalások nem teljesítésének következményei vagy a megállapodások felmondására vonatkozó rendelkezések) ne vezethessenek a gyakorlatban oda, hogy a szerződött Horeca partnernek végső soron mégse legyen reálisan lehetősége arra, hogy az elsődleges italforgalmazó partnere mellett más italforgalmazóktól is vásárolhasson. Hasonlóképpen, a kötelező terméktartásra vonatkozó, túl általános jelleggel, tágran megfogalmazott rendelkezések, melyek értelmében az italforgalmazó minden termékére vonatkozik a folyamatos készletezési*

kötelezettség is eredményezhetnek olyan helyzeteket, hogy egy adott vendéglátóhely teljes kereslete lekötésre kerül több italkategória vonatkozásában is.” (79-80. o.)

156. Hangsúlyozza továbbá az eljáró versenytanács, hogy a Kertv. 7/B. §-ában foglalt előírással való „összhangot” az ágazati vizsgálat jelentése a minimálisan elvárt mennyiség meghatározása körében állapítja meg (ti. annak mértéke nem haladja meg a teljes beszerzés 80%-át), illetve a kifejezett kizárólagossági kikötések megszűnését említi még ezzel összefüggésben. Emellett ugyanakkor a jelentés részletesen bemutatja a jellemző szerződéses kikötéseket (45-48. o.), amelyek között számos olyan van, amely a Heineken Zrt. és a Woda Bt. közötti jogviszonyban is érvényesül, és amelyek együttes hatása, hogy arra ösztönzik a Woda Bt.-t, hogy beszerzéseinek 80%-át kifejezetten kizárólagossági kikötés hiányában is a Heineken Zrt.-vel bonyolítsa. Különösen is alátámasztja ezen ösztönző hatás erősségét az a körülmény, hogy az ágazati vizsgálat következtetése szerint a magas forgalmú csoportba tartozó Horeca egységek esetén a kedvezmények összege az általuk vásárolt áru értékének átlagosan több mint öt százalékát tette ki, míg ez az alacsonyabb forgalmú csoportba tartozó egységek esetében jóval alacsonyabb érték volt. (58. o.) Ezzel összevetve könnyen belátható a Woda Bt. által kapott kedvezmények jelentősége, amelyek a 2021/2022 szerződéses időszakban a Woda Bt. 2021. évi teljes nettó árbevételének [ÜZLETI TITOK]-át, a Woda Bt. teljes sörbeszerzései értékének pedig nagyjából [ÜZLETI TITOK]-át tették ki.

Összegzés

157. A fentebb részletesen kifejtettek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont Heineken Zrt. és Woda Bt. megsértette a Kertv. 7/B. § (1) bekezdését, azáltal, hogy a Heineken Zrt. és a Woda Bt. között a 2021. és 2022. évben létrejött együttműködés, üzleti kapcsolat Heineken Zrt. által alkalmazott, kialakított feltételei arra ösztönözték a Woda Bt.-t, hogy sörbeszerzéseinek 80%-ot meghaladó hányadát a Heineken Zrt. termékeiből valósítsa meg.

VI.2. [ÜZLETI TITOK]

158. [ÜZLETI TITOK]

159. [ÜZLETI TITOK]

160. [ÜZLETI TITOK]

VI.3. Jogkövetkezmény

161. Az eljáró versenytanács a jogsértés fentiek szerinti megállapításán túl a Tpv. 76. § (1) bekezdés h) pontja alapján megtiltja a jogsértés további folytatását, mivel nem áll rendelkezésre arra vonatkozó információ, hogy a felek együttműködésük keretein, feltételein az eljárás folyamán változtattak volna.
162. Emellett az eljáró versenytanács a jogsértés súlyára, jellegére, időtartamára, az eljárás alá vontak abban betöltött szerepére figyelemmel a Woda Bt.-vel szemben a Tpv. 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmazza, a Heineken Zrt.-vel szemben pedig a Tpv. 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján versenyfelügyeleti bírságot szab ki, illetve a Tpv. 76. § (1) bekezdés i) pontja alapján a Kertv. vonatkozó szabályainak való megfelelést biztosító belső eljárásrend kialakítására kötelezi.

163. Az eljárás alá vontak jelezték, hogy álláspontjuk szerint – különös figyelemmel a VJ/49/2021. és VJ/52/2021. ügyekben követett gyakorlatra – semmilyen szankció alkalmazása nem indokolt, mivel a Kertv. 7/B. §-ának még nincs kialakult joggyakorlata. Az ágazati vizsgálat jelentése is elismeri továbbá, hogy a Kertv. új rendelkezései a piac számára nehezen értelmezhetőek, és hogy ezek versenyhatósági gyakorlata a 2021. év végén indított öt párhuzamos eljárás jogerős lezárásán keresztül kristályosodhat ki. A Heineken Zrt. a bírság mellőzése mellett szóló érvként említette továbbá, hogy a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése nem ír elő számára a tényleges beszerzések alakulására vonatkozó monitorozási kötelezettséget.
164. Az eljáró versenytanács ugyan nem vitatja, hogy a VJ/49/2021. és VJ/52/2021. számú eljárásokban nem került sor bírság kiszabására, s ennek egyik indoka valóban a Kertv. szabályozásának újszerűsége, első alkalmazása volt. Hangsúlyozandó azonban, hogy ez csak a bírság mellőzésének egyik szempontjaként került megfontolásra, emellett további körülmények is mérlegelés tárgyát képezték, úgymint a jogsértő állapot rövid időtartama és a jogsértő magatartás önkéntes megváltoztatása. Ez utóbbi két szempont azonban a jelen eljárásban nem releváns, hiszen a jogsértés 2021. május 20-tól folyamatosan fennáll. Emellett az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése szerinti szabályozás – különösen a sörértékesítés terén – nem tekinthető minden előzmény nélkülinek, hiszen a Horeca ágazatba irányuló sörértékesítések gyakorlatát a GVH már vizsgálta (VJ/49/2011., VJ/6/2018.), így a szabályozás újszerűsége is csak kisebb súllyal esik latba, mint a korábban említett, más jogalapon folytatott eljárások során. A Heineken Zrt.-től mint a VJ/49/2011. számú eljárás egyik eljárás alá vontjától és mint multinacionális, versenyjogilag is felkészült, professzionális piaci szereplőtől ekként magasabb fokú tudatosság lett volna elvárható üzleti kapcsolatainak kialakítása során.
165. Mind az elvárt tudatosság szintje, mind pedig a kifogásolt magatartásban való közrehatásának, felelősségének mértéke kapcsán különbség van azonban az eljárás alá vontak megítélésében, amelynek az alkalmazandó szankció súlyában is tükröződni szükséges. Mindezekre tekintettel az eljáró versenytanács a Woda Bt. esetében a Tptv. 76. § (1) bekezdés 1) pontja alapján a 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmazza arra vonatkozó kötelezettség előírása mellett, hogy az ügyfél alakítson ki a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet. A Woda Bt. ezen kötelezettségének akként is megfelelehet, hogy magára nézve kötelezőnek fogadja el a Heineken Zrt. alábbiak szerint kidolgozandó megfelelési programjának a vendéglátó egységekre vonatkozó előírásokat tartalmazó részét.
166. A Heineken Zrt.-t az eljáró versenytanács olyan megfelelési program kialakítására kötelezi, amely biztosítja, hogy a Horeca egységekkel folytatott együttműködés során nem kerülnek alkalmazásra olyan üzleti feltételek – sem közvetlenül, sem közvetve, a nagykereskedelmi partnereken keresztül érvényesítve – amelyek önmagukban vagy együttes hatásuként arra ösztönzik a vendéglátó üzleteket, hogy beszerzésük 80%-ot meghaladó részét a Heineken Zrt. termékeiből elégítsék ki. A megfelelési programnak részletesen tartalmaznia kell mind a Heineken Zrt., mind a Horeca egység ennek megvalósításához szükséges feladatait, intézkedéseit.
167. Az eljárás alá vontak észrevételeikben előadták, hogy a jogsértéstől való eltiltás és a megfelelési program előírása a jelen eljárással érintett jogviszonyon túlmutató hatással

járna, és a Heineken Zrt. teljes Horeca ágazatot érintő kereskedelmi gyakorlatának átalakítását vonná maga után. Ennélfogva álláspontjuk szerint az előírt tervezett intézkedéseket a teljes piacon érvényesíteni szükséges. Megjegyezték ugyanakkor, hogy azok a vendéglátó egységeknek biztosított kedvezmények, támogatások elvesztését eredményezhetik, ami áremelkedésekhez, bezárásokhoz, munkanélküliséghez vezethet. Az eljáró versenytanács ugyanakkor ezzel a levezetéssel nem ért egyet, hiszen a szankcióként alkalmazott intézkedések pusztán a Kertv. rendelkezéseinek való megfelelést, a jogszabály betartását szolgálják, illetve ennek szükségességét erősítik meg és segítik elő, ami az eljárás alá vontaknak korábban is kötelezettsége lett volna. A megvalósítás módját, eszközeit továbbá az eljáró versenytanács nem írta elő konkrétan jelen határozatában, annak megválasztását az eljárás alá vontakra bízta, így azok a jogszabályi rendelkezéseknek való megfelelés számukra legmegfelelőbb formáját választhatják meg. Ilyen formában az előírt jogkövetkezmények a lehető legkevésbé avatkoznak be az eljárás alá vontak működésébe.

168. A Heineken Zrt.-vel szemben kiszabandó bírságösszeg megállapítása során az eljáró versenytanács a Tpv. rendelkezései mellett a GVH által a bírságolás kapcsán követett illetve a jövőben követni kívánt joggyakorlatot összefoglaló, a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 1/2021. számú közleményével egységes szerkezetbe foglalt, 1/2020. számú, a versenykorlátozó megállapodásokra és összehangolt magatartásokra, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélésre, valamint a jelentős piaci erővel való visszaélésre vonatkozó tilalmakba ütköző magatartások esetén a bírság összegének megállapításáról szóló közleményére (a továbbiakban: Bírságközlemény) volt tekintettel.
169. A Bírságközlemény 8. pontja szerint az érdemi bírság meghatározásakor a GVH főszabályként a jogsértő vállalkozás által a jogsértés időtartama alatt az érintett piacon elért vagy becsült – releváns – forgalom jogsértés súlyától függő mértékét veszi alapul. Ez biztosítja, hogy a jogsértéssel elért előnyhöz vagy okozott hátrányhoz, és a jogsértés időtartamához leginkább igazodó mértékű szankció kerüljön kiszabásra. A 9. pont alapján a jogsértés súlyának értékelésekor a GVH a verseny veszélyeztetettsége körében veszi figyelembe a magatartás típusát. Végül a 10. pont alapján a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége értékelése során a jogsértés tényleges, illetve valószínűsített és/vagy potenciális hatását és azt is értékelheti a GVH, hogy a magatartás milyen mértékben valósult meg ténylegesen. Ezt befolyásolhatja továbbá a releváns piac, a termék és a vevők egyéb jellemzői, továbbá a jogsértés esetleges tovagyrúzó hatása.
170. A jelen esetben a Heineken Zrt.-nek közvetlenül nem származott árbevétele a Woda Bt. általi sörbeszerzésekből, mivel az értékesítés nagykereskedelmi partneren keresztül zajlott. A rendelkezésre álló információk alapján ugyanakkor a Woda Bt. 2021. május és 2022. december között [ÜZLETI TITOK] értékben szerezte be a Heineken Zrt. termékeit. Tekintve, hogy ez az összeg a nagykereskedői árrést is tartalmazza, az eljáró versenytanács ([ÜZLETI TITOK]-os nagykereskedelmi árrést feltételezve) ennél alacsonyabb összegből, 12.000.000 Ft-ból indult ki a bírságszámítás során.
171. A jogsértés súlya körében az eljáró versenytanács figyelemmel volt arra a körülményre, hogy a Kertv. rendelkezéseinek megsértése esetén a verseny veszélyeztetettsége a GVH

gyakorlatában⁷³ alapesetben mérsékeltebbnek minősül. Jelen esetben a verseny veszélyeztetettségét növeli, hogy a magatartás hatásaként a piacra való belépés lehetősége továbbra is korlátozott maradt, azaz kizorító jellegű magatartásról van szó. Az eljáró versenytanács ugyanezen szempont körében arra is figyelemmel volt, hogy a magatartás nem az árakat, hanem elsősorban a verseny egy másik fontos dimenzióját, a választékot érintette.

172. A piaci hatást és a jogsértő vállalkozás piaci helyzetét illetően az eljáró versenytanács azt értékelte, hogy a Heineken Zrt. a sörforgalmazási piac három jelentős, közel azonos súlyú szereplője közül az egyik, és hogy magatartása – tekintettel a széles körben alkalmazott mintaszerződésekre – feltehetőleg a jelen eljárásban vizsgált Nadas Sörözön túl számos további vendéglátó egységet is érinthetett, azaz az üzletfelek széles körében érvényesülhetett. Az eljárás alá vont javára értékelte ugyanakkor az eljáró versenytanács, hogy a Woda Bt. számára az együttműködés keretében kapott kedvezmények előnyösek voltak.
173. Mindezeket összességében értékelve az eljáró versenytanács a releváns forgalom 10%-át, azaz 1.200.000 Ft-ot vett figyelembe a bírság alapjaként.
174. A jogsértéssel elért előny számszerűsítéséhez a jelen eljárásban nem állt rendelkezésre elegendő információ, így attól az eljáró versenytanács eltekintett.
175. A Bírságközlemény 13. pontja szerint a GVH súlyosító körülményként veszi figyelembe a pusztán a jogszabálysértés elkövetésében megnyilvánuló szintet meghaladó mértékű felróhatóságot. Kiemelt fokú felróhatóságnak tekinti a GVH, ha a jogsértés elkövetésére bizonyíthatóan annak jogsértő jellege tudatában, szándékosan került sor. Az eljáró versenytanács a felróhatóság körében jelen döntésében arra volt figyelemmel, hogy a Kertv. módosításának kifejezett célja a kisüzemi sörfőzdek piacra jutásának elősegítése volt, s a Heineken Zrt. vizsgált magatartása éppen ennek a széles körben ismert jogalkotói szándéknak a megkerülését szolgálta. Ennek megfelelően az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Heineken Zrt. magatartása közepesen felróható volt.
176. Az eljárás alá vontak jogsértésben betöltött szerepével összefüggésben – a Bírságközlemény 15. pontjára is figyelemmel – az eljáró versenytanács azt értékelte, hogy az együttműködés feltételeinek kialakításában a Heineken Zrt. szerepe, részvétele volt meghatározó. Ennek súlyosító hatását csökkenti ugyanakkor, hogy bizonyos kérdésekben a Heineken Zrt. rugalmasságot tanúsított a partnerével szemben.
177. Enyhítő körülményként vette továbbá figyelembe az eljáró versenytanács, hogy bár a jogalkotó célja egyértelmű volt a Kertv. módosítása kapcsán, az alkalmazás tekintetében még valóban nincs kiforrott joggyakorlat, és az ágazati vizsgálat eredményei fényében a vendéglátó egységek és a fogyasztók körében is szükség van némi szemléletváltásra a jogalkotói szándékok hatékonyabb érvényesülése érdekében. Ezt az eljáró versenytanács a külső körülmények körében kiemelt súllyal értékelte.
178. A fenti súlyosító és enyhítő körülmények éppen kioltják egymást, így a 173. pontban kalkulált 1.200.000 Ft módosítása nem szükséges.

⁷³ VJ/43/2016.

179. Az eljárás alá vont Heineken Zrt. az utóbbi 10 évben egy utóvizsgálati eljárásban került elmarasztalásra (VJ/6/2018.), így visszaesőnek minősül. Mivel az utóvizsgálat nem a Kertv. megsértéséhez kapcsolódott, hanem egy Tpv. 11. § alapján indult és kötelezettségvállalással zárult ügyben tárt fel adminisztratív jellegű hibát az ugyancsak a kisebb piaci szereplők tényerését elősegíteni hivatott vállalatokról való beszámolási kötelezettség kapcsán, az eljáró versenytanács az eljárások közti hasonlóság alacsony fokára tekintettel csak mérsékelt módon, 25%-kal növelte a bírság összegét. Az így adódó összeg 1.500.000 Ft.
180. A versenyfelügyeleti eljárásokban meghatározható bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. A bírság összegének megállapítása során ezért az eljáró versenytanács is szem előtt tartja, hogy a bírság kiszabásának Alkotmánybíróság által is elismert célja a büntetésen túl az egyedi és általános elrettentés. A bírság összegének alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vállalkozás számára a jogsértő magatartásért megfelelő büntetést helyezzen kilátásba, ami a jogsértés gazdasági jelentőségét is kifejező szankció alkalmazását teszi szükségessé. Emellett a bírság összegének ösztönöznie kell azt is, hogy mind az adott vállalkozást, mind pedig a hasonló helyzetben lévő vállalkozásokat visszatartsa a (további) jogsértések elkövetésétől, egyben megerősítse a jogkövető vállalkozásokat abban, hogy a tisztességes üzleti magatartás a helyénvaló. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a jogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz.
181. Mivel a 179. pontban kalkulált bírságösszeg messze elmarad az eljárás alá vont előző évi nettó árbevételének 10%-át kitevő törvényi maximumtól, és a Heineken Zrt. bevételeinek mértékére, tőkeerős nemzetközi hátterére is figyelemmel nem képvisel olyan nagyságrendet, ami érdemi elrettentő erőt jelenthetne, így az eljáró versenytanács a kalkulált bírság összegét az eset összes körülményére, így különösen a speciális és generális prevenció szempontjára, valamint a fentebb ismertetett külső körülményekre is (joggyakorlat hiánya, ágazati vizsgálat által azonosított fogyasztói preferenciák, Horeca egységek számára biztosított előnyök) tekintettel 15.000.000 Ft-ra emelte.

VII.

ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK

182. A Tpv. 77. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a GVH utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség teljesítését, ha az a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg. Ugyanezen szakasz (6) bekezdés d) pontja szerint a vizsgálónak az utóvizsgálatban előterjesztett jelentése alapján az eljáró versenytanács a feltétel teljesülésének, illetve az előírt kötelezettség teljesítésének megállapítása esetén az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti, ennek hiányában elrendeli a kötelezettség végrehajtását, bírságot szab ki vagy a 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmaz.

183. A Tpvt. XII/A. fejezete rendelkezik a Gazdasági Versenyhivatal döntésének végrehajtásáról. A Tpvt. 84/A. § alapján a végrehajtásra a fejezetben nem szabályozott kérdésekben az az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban Ákr.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
184. A Tpvt. 84/B. § (1) bekezdése szerint a vizsgáló az eljáró versenytanács döntésében előírt meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) végrehajtásának elrendelésével egyidejűleg – ha a meghatározott cselekmény teljesítése más végrehajtási módon keresztül hatékonyan nem biztosítható – végrehajtási bírságot szab ki.
185. A Tpvt. 84/C. §-a értelmében ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet.
186. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság fogatosítja.
187. A Tpvt. 81/A. § szerint a jogorvoslatra a Tpvt. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás.
188. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. §-ának (7) bekezdése szerint, ha jogszabály bírósági felülvizsgálatot tesz lehetővé, azon 2018. január 1-jétől közigazgatási pert kell érteni. A közigazgatási per szabályait a Kp. határozza meg.
189. A Kp. 29. §-ának (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-ának (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.
190. Az E-ügyintézési tv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
191. A Kp. 39. §-ának (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és

illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

192. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
193. Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti ügygel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.
194. Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2023. szeptember 8.

Váczai Nóra
előadó versenytanácsstag

dr. Gál Gábor
versenytanácsstag

dr. Köhalmi Attila
versenytanácsstag